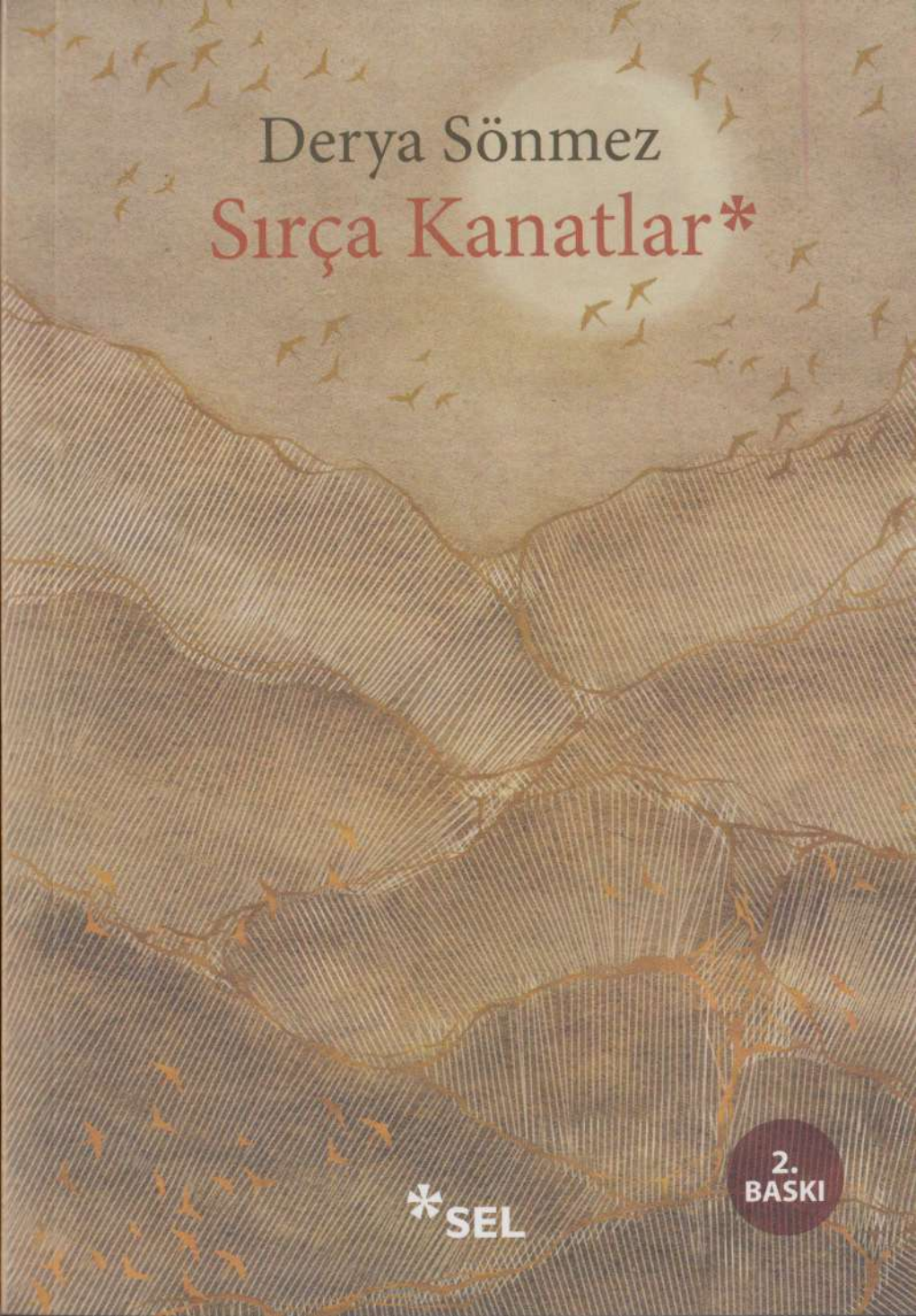
Derya Sönmez

Sırça Kanatlar*

*SEL

2. BASKI

SIRÇA KANATLAR*

DERYA SÖNMEZ, 1980 Ayvalık doğumlu. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 2012 yılı Adnan Yücel Öykü Yarışması'nda "Ölüler Gibi" adlı öyküsüyle birincilik; 2013 yılında "Matruşka" adlı öyküsüyle Rıdvan Şahin Öykü Yarışması'nda ikincilik ödülüne layık görüldü. "Unutulan" adlı öyküsü *Direniş Öyküleri* adlı seçkide yer aldı. Hikâyeleri *Notos, Öykü Gazetesi, Dünyanın Öyküsü, Sarnıç, Özgür Edebiyat, Her Şeye Karşın, Kül Öykü Gazetesi* gibi dergilerde yayımlandı.

*SEL YAYINCILIK / ÖYKÜ

*SEL YAYINCILIK
Kuloğlu Mahallesi, Turnacıbaşı Caddesi,
No: 17, Beyoğlu – İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

http://www.selyayincilik.com
e-posta: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:
Çatalçeşme Sokak, No: 19/1
Cağaloğlu – İstanbul
e-posta: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

*SEL YAYINCILIK: 1089
ISBN 978-625-737-003-5

SIRÇA KANATLAR
Derya Sönmez
Öykü

© Derya Sönmez, 2021
© Sel Yayıncılık, 2021

Genel yayın yönetmeni: Bilge Sancı
Editör: Zarife Biliz
Kapak tasarımı: Serra Ataman
Sayfa tasarımı: İklime Yılmaz

1. Baskı: Mart 2021
2. Baskı: Şubat 2022

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 44865

Derya Sönmez

Sırça Kanatlar

Öykü

İÇİNDEKİLER

Ormanda 7
Ay Karanlık 13
Akşam Suyu 19
Papaz Yahnisi 25
Ovanın Sonu 31
Çilek Sepeti 37
Daha Bir Şey Görmediniz 43
Daldan Düşme Korkusu 47
Mutlu Çiftler Tangosu 51
Adaçayı 55
Ankara'da Denize Karşı 57
Balıkgözü 61
Sırça Kanatlar 67
Onlar 75
Söz Uçar 81
Yıldızların Altında 85
Ayak İzleri 89
Bütün Güzel Düşler 93

Ormanda

Şüphesiz orman kaybolmak isteyenler içindi.

Daha beş dakika önce hissettiği tek şey çaresizlikti. Şimdi kocası alnına dökülen hayalî perçemi kulağının arkasına atarak oteldeki oğlanın taklidini yaparken gülüyor. Küçük bir tebessüm çabası gülme sayılırsa.

"Abartıyorsun, beni güldürmek için yapıyorsun."

"Hayır, gerçekten böyle oldu."

Dalgın dalgın etrafa bakmaya devam ediyor. Orman, arada bir duyulan kuş cıvıltıları dışında sessiz. Bazen birkaç dal çıtırdıyor ya da tıknefes bir hayvan hızla geçerken yapraklar kımıldıyor. Çoğunlukla sincap ya da kertenkele. Bir de göç eden kuşlar var. İzlediği bir belgeselde, "Ağaçkakanlar, leylekler burada kalırlarsa kışı çıkaramayacaklarını bildiklerinden ormanı hızla terk ediyorlar," diyordu. Uzun gagalı bir kuşun kanat çırparkenki acelesi gözünün önünde. Adam, kuşun aksine, bir şey yapmak gerektiğini anlamıyor ya da çoktan teslim olmuş. Paniğe kapılmak bir yana, oldukça rahat görünüyor. Sargılı bacağını devrilmiş bir ağaç kütüğünün üstüne boylu boyunca uzatmış. Son beş dakikadır neredeyse nefes almadan arkadaşlarıyla buluşmasını anlatıyor.

"Yirmi yıl önceki saçma sapan bir olay yüzünden nasıl kavgaya tutuştular bir görsen."

Elleriyle abartılı hareketler yapıyor. Bu anlamsız gösteri çok geçmeden ani bir titreme nöbetiyle sona eriyor. Adamın dudakları acıyla geriliyor, sargılı bacağının üstüne kapanıp bekliyor.

Kadına öyle geliyor ki artık kocası da bu kütük gibi ormana ait. Bir dilek değil bu, daha çok önsezi olmasından korkuyor. Ama böyle zamanlarda hep en kötüsünü düşünür o, boşuna üzer kendini. Ağlamamak için alt dudağını ısırıyor. Bacağı sardıkları bez kan içinde. Sargı bezini açarken adamın dişleri acıdan kenetleniyor. Kadın, eti yarıp dışarı fırlamış kemiğe bakmaya dayanamayıp başını eğiyor. Kırığı sabitlemek için koydukları dalları düzelttikten sonra adam bacağı tekrar sıkıca sarıyor. Acısı az da olsa hafifliyor. Sakinleşiyor sonra, sakinleşince de umutlanıyor yine. Karısına yaslanarak yürüyebilirse (şu anda kıpırdaması mümkün değil ama birkaç saat içinde daha iyi olmayı umuyor) küçük bir köye ya da yardım çağırabilecekleri herhangi bir yere ulaşabilirler. Ayağa kalksa, beş ağaç gidip biraz soluklansa, sonra beş ağaç daha saysa. Bunun ne kadar zaman alacağını kestirmeye çalışırken kadının huzursuzlandığını hissediyor.

"Ben gidiyorum," diyor kadın parmağıyla uzaklarda bir yeri göstererek.

Kimsenin suçu değildi. Ormanda her gün binlerce dal kırılır. Kamp alanından çıktıklarında daha sabahtı. O kaza olmasa şimdiye kadar göle varmış olacaklardı. Önce bataklığı ve sazlıkları geçmeleri gerekecekti tabii. "Yılın bu zamanında lagünün denizle bağlantısı kesilir; ancak ilkbaharın bereketli yağmurları ve eriyen karlarla su belli bir düzeyi aşınca, göller kıyı kumul bandını aşarak denizle birleşir. Subasar ormanı deniz seviyesinin altında kaldığı için çoğu zaman suyla kaplıdır." Belgeselde izlemişlerdi. Burada kamp kurmak adamın fikriydi ama kadın da istemişti. Hiçbir şey umdukları gibi gitmedi. Herkes lagünün üzerini kaplayan nilüferleri, kumullarda açan zambakları, rengârenk mantarların güzelliğini anlatmış, çamura bata çıka yürümenin zorluğundan, bacakları dalayan otlardan kimse söz etmemişti. Yola çıktıklarında nemli olan toprak gittikçe balçık gibi yapışkan bir çamura dönüşmüştü.

Kadın çamurun kayganlığından sızlanınca kol kola girdiler. Boşta kalan ellerinde baston niyetine kullandıkları birer sopa vardı. Bu şekilde ortak bir ritim tutturarak yürümek oldukça zordu. Yaklaşık bir saatin sonunda ormanın içine, ağaçların iyice sıklaştığı bir yere vardılar. Kadın yön bulmakta oldum olası zorlanırdı, adamsa bu konudaki yeteneğine fazla güveniyordu ve hata yaptı. Ağaç gövdelerindeki yosunların gelişigüzel dağıldığını sonradan fark etti. Burada, ağaç nemi nereden alırsa o taraf yeşilleniyordu. Bu şekilde yön bulmak olanaksızdı.

"Kaybolduk," dedi belli belirsiz bir fısıltıyla.

Kadın olduğu yere yığıldı.

"Daha fazla devam edemezdik zaten."

Adam ağaçları inceleyip gözünün kestiği bir tanesine tırmandı. Böylece görüş alanı genişledi. Nefesinin düzene girmesini bekledi bir süre, gömlek cebindeki paketten bir sigara çekip yaktı. Kadın bacağındaki çizikleri ovalıyordu. "Sigaraya mı başladın," diye sordu aşağıdan.

"Geçen hafta sonu bir paket aldım, o kadar."

"Başladın yani."

Omuz silkti adam.

"Tek seferlik bir şey. Nasıl olsa zehirlenecektim, iki gün boyunca leş gibi içtiler yanımda."

Kadın yüzünü buruşturdu. "Yirmi yıl sonra buluşmak. Saçmalık." Bir eliyle yüzüne konan sinekleri kovalamaya çalışıyordu.

"Eh, işte! Çoğu evlenip boşanmış. Bizi sordular."

"Neyimizi sordular?"

"İşte! Aramız nasıl diye yani."

Kadın ayağa kalktı. Yanıtı merak eder gibi kocasına baktı. "Sen ne dedin?"

Adam sigaradan bir nefes çekti, dumanı içinde tutup izmariti yere attı. Konuşurken ağzındaki dumanı yavaş yavaş dışarı verdi.

"Bir şey yok, dedim."

İzmarit ağaç kütüğünün üzerine düştü. Kadın sönmesine fırsat vermeden alıp bir nefes çekti. Acıyla buruşturdu yüzünü. "Kötü bir şey mi, yoksa hiçbir şey mi?"

Sonra ne olduysa adam dengesini kaybedip düştü. Bastığı dal yüzünden. Ormanda her gün binlercesi kırılıyor.

"Ben gidiyorum," dedi kadın. "Böyle bekleyemeyiz."

"Orman beklemek için uygun bir yer değildir," diyordu belgeselde. "Subasar ormanı, eylül başında kuruysa şubatta suyla doludur, yazın bataklık olan yer kışın göl olur. Kurbağalar, suyılanları bunu içten içe sezdiğinden sular çekildiğinde orada olmamak için hep suyun kalbine, çağşadığı yere doğru yüzerler." Telefonları değiş tokuş ettiler. Adamın şarjı azalan telefonunu kadın aldı. Bulundukları yerde telefon çekmiyordu, kadın yardım çağırana, en azından birilerine ulaşıp geri dönene kadar ışığıyla adamı idare etse yeterdi. Kadın içini kuru yapraklarla doldurduğu çantayı adamın arkasına koydu. Bacağın üstünü ceketle örttü. Adam ağaçtan düşmeden hemen önce gölü çevreleyen sazlıkları görmüştü. Geniş yapraklı ağaçları takip etse bir saate kalmaz göle ulaşabilirdi. Karısının arkasından bir süre baktı, belki de yıllar sonra ilk defa yalnız hissetti kendini. Yalnız hissetmek yalnız kalmaktan farklıydı. Karısının yokluğundan çok, oyalanabilecek bir şey bulamamakla ilgiliydi. Sonra ister istemez dikkatini ormana verdi. Kuma girip çıkan böcekleri fark etti. Işığın ve gölgenin hareketleri, sinek vızıltıları, akşama doğru iflahını kesen bir soğuk. Bir de acı. Canı fena halde yanıyordu.

Devrilmiş bir ağaç kütüğü, neredeyse küçük bir vadiye benzeyen çukurun iki yakasını birleştiriyor. Göl karşı tarafta, uzaktan çağıldayan suyun sesi duyuluyor. Kütüğün gövdesi en ince yerinden bel vermiş. Kadın bir an önce yardım çağırabilmek için karşıya geçmeyi göze alıyor. Ormanın sonuna doğru ağaçlar

seyreliyor ama yürümek hâlâ zor. Sık çalılar yüzünden güneş görmeyen yerlerde toprak nemli. Üstelik yorgun, kocası için endişeleniyor. Kanama bu hızla devam ederse geç kalmaktan korkuyor. O sırada telefondan sinyal geliyor, mesaj: "Tatlım, sarı tişörtümü bulamıyorum. Senin bavuluna karıştı sanırım. Belki de otelde unuttum."

İpek BD. Telefona böyle kayıtlı. Mesajı birkaç kere okuyor. Sonra bir daha. Bir kez daha. Artık ormanın dışında sayılır. Ağaçlar seyreldi, gökyüzü ortaya çıktı. Bulutların hızlı hareketi başını döndürüyor. Bir ağaç kütüğüne oturuyor. Güneş bulutların arkasında, ışığı kenarından yansıyarak onu ince, parlak bir çizgiyle çevreliyor. Sonra bir anda kayboluyor, her şeyin rengi değişiyor. Göl koygun, içindekileri açık etmeyen bir yeşile dönüyor. Mesajı yeniden okumasına gerek yok, ezberledi artık. Telefonun kamerasını açıyor. Arkadaki ağacı, yaprakları içine alacak şekilde fotoğraflıyor kendini, sonra resmine bakıyor. Olup biteni ancak böyle anlayabilecek. Ağzı hafif aralık. Gözlerinde, belli bir dikkat, poz vermekten çok fotoğrafı çekebilme gayreti seziliyor. Sakinleşmeye çalışıyor. Yardım çağırıp kocasının yanına dönmeli.

Hiçbir zaman aldatıldığını düşünmedi. Ancak bu mesajı dikkate alarak biraz geriye giderse yaşadığı her şeyin (ama her şeyin) başka bir anlamı olduğunu fark edebilir, buna cesaret edemiyor. Öfke, midesiyle kalbi arasında bir yerde. Eliyle bastırıyor. Yok, onu başladığı noktaya hapsedebilmek, yayılmasını önlemek mümkün değil. O anda kararını veriyor. İpek BD'ye bir mesaj gönderdikten sonra telefonu kapatıyor. Anayola çıktığında nereye gittiğine aldırmadan gördüğü ilk dolmuşa biniyor. Tali yolda sarsılarak giden minibüsün penceresine yaslıyor başını. Akşama doğru ormana sis iniyor, ağaçların arasına kıvrılarak yayılıyor, zamanla ağırlaşıp çöküyor. Ağaçların kökleri siliniyor.

Aradığı tişört, mesajı yolladıktan hemen sonra kirli poşetinden çıktı. "Buldum," demek için telefonu eline aldığında yanlış

kişiye mesaj gönderdiğini fark etti. Kafasındaki bigudileri nasıl sarmışsa acayip canı yanıyordu. Allah kahretsin, dedi telefonu yatağa fırlatırken. Hemen sonra gelen mesaj sesini duyunca yatağa atladı, çorap, çamaşır yığını içinde bir süre debelenerek telefonu buldu. Sırtüstü uzanıp gelen mesajı okudu.

"Subasar ormanında kayboldum. Yardım et!"

Bigudileri biraz gevşetip tekrar sarmak istedi ama çabucak sıkıldı. Bu kadar yeter, daha fazlasına sabrı yoktu. Telefonu yatağın üzerine bıraktı, buklelerini açarken mesaja bir daha göz attı. Kıkırdadı. Ormanda kaybolmak, böyle saçma bir cevap kimin aklına gelirdi. Arada aynaya bakıyordu. Bigudilerden kurtulan kabarık lüleleriyle seksenlerin havalı tiplerine benzemişti. Özür dilemek için aradı, ulaşamadı. Saçlarının yarına kadar kafasına yapışacağını biliyordu ama sprey falan sıkmayacaktı, hayır. O sırada muhteşem bir keman solosu başladı, yükseldi, yükseldi. Tam vurmalılar başlayacakken müziğin sesini iyice açtı. Yerden topladığı çorapları sepete doldurdu, sonra hepsini götürüp makineye attı.

Ay Karanlık

Ne güzel bir bahçe, diye düşündü kadın. Duvarın bir tarafını ağaçlar kapatıyordu. Uzun, sık yapraklı kavaklardı bunlar. Öbür taraf boydan boya ovaya bakıyordu. Öndeki geniş çimenlik, terastan bir gül tarhıyla ayrılıyordu. Güllerin arasındaki yoldan ilerledi. Çiğ kalkmamıştı henüz. Gülderen Hanım'ın uzattığı peçeteyle sandalyeyi silip oturdu. Göz alabildiğine uzanan çıplak tepelere baktı.

"Burada yaşamak ne güzeldir, imrendim size doğrusu."

Güzeldi. Hele sabahları cümle hayıtın, adaçayının kokusu ovaya yayılınca. Günün ilk ışıklarıyla bitkiler içlerinde taşıdıkları özü, koku halinde dışarı salardı. "Öyle. Bir tek uyumak için eve girerim ben, onun dışında her şeyim bu bahçe."

Kadın elindeki kâğıtları masaya bıraktı.

"Affedersiniz, nutkum tutuldu, kendimi tanıtmadım. Sağır dilsizler okulunda eğitmenim. Bahçıvanı arıyorum. Okulumuzda çalışmak için başvurmuş."

Gülderen Hanım çay fincanını dudaklarına götürmek üzereyken durdu. Mesafeli bakışlarla süzdü karşısındaki kadını. Tepside hazır bekleyen temiz bardaklardan birini aldı, sürahinin ağzındaki danteli kaldırdı, bardağa koruk suyu doldurup misafirin önüne koydu.

"Ben de sizi tesadüfen yoldan geçen biri sandım. Bahçeyi gören içeri girmek ister."

"Haklısınız, benim hatam. Aslında kendi evinin adresini vermiş. Bulamayınca burayı tarif ettiler."

"Az önce çıktı. Kasabaya alışverişe gönderdim."

"Köylüler anlattı, siz sahip çıkmışsınız ona."

Gülderen Hanım arkasına yaslanınca asmanın gölgesi yüzüne düştü, bu ona düşünceli bir hava verdi.

"Rahmetli anacığı bana emanet etti, o da sağolsun, elim ayağım oldu. Dediğiniz gibi, hem sağır hem dilsizdir." Konuğunun gözlerinin içine bakarak devam etti. "İşe başvurması için ben ısrar ettim. Yoksa o bahçeden ayrılmak istemez, burayı çok sever."

"Anlıyorum, bazen sahte başvurular oluyor, o nedenle yüz yüze konuşmak istedim. Görüşüldü olarak not düşüyorum."

Memnun olmuş gibi gülümsedi Gülderen Hanım. Çimleri sulayan fıskiyeden savrulan suyun ritmik sesi duyuldu bir an. Fıskiyeler tam zamanında çalışmaya başlamıştı. Damlalara vuran güneş ışığı havada küçük gökkuşakları oluşturuyordu.

"Bardağınızdakini bitirin lütfen. Ellerimle yaptım, ziyan olsun istemem." Emreder gibi konuşmuştu.

Koruk suyunun kekremsi tadı midesini bulandırsa da karşı çıkmaya cesaret edemedi kadın, bir dikişte içti.

"Elinize sağlık, nefis olmuş."

Kalkabilirdi artık. Hoşlanmadığı bir şey vardı bu yaşlı kadında. Karşısındakini kolayca etkisi altına alıyordu. İnsan yaranmak istiyordu ona, hiç değilse gücendirmekten çekiniyordu. Bahçenin güzelliği bile sanki ürkütücüydü, yine de hayranlığını dile getirmeden edemedi.

"Şu ilerideki ağaç ne güzel! Gövdesi sedef gibi parlıyor, çınar galiba."

Gülderen Hanım başıyla onayladı. "Dışarıdan güzel görünüyor ama içi çürümüş. Kesilmesi lazım."

Gerçekten de ışık vurunca, pul pul dökülen gövdesinde bir oyuk parlıyordu. Kurtlar açmıştı bu oyuğu. Yakından bakıldığında kımıldayan larvalar seçilebilirdi.

"Gelmeye karar verirse yarın uğrasın," dedi kadın.

Gülderen Hanım konuğuna bahçe kapısına kadar eşlik etti. "Umarım vazgeçmez," dedi yolcularken.

Kadın kapıdan çıkmadan önce etrafına bakındı. "Burası gece nasıl olur, korkmaz mısınız karanlıkta?"

"Geceleri hiç ışık yakmam. Böylece korkulacak o şey neyse ben de bir parçası olurum."

Kadın, günışığıyla apak olmuş ovaya bakarak gecenin kesif karanlığını hayal etmeye çalıştı.

Bahçıvan gelince Gülderen Hanım misafir kadının hayran kaldığı, gövdesi sedef gibi parlayan çınarı gösterdi. Bir el hareketiyle kesilmesini istediğini belirtti. Çam ağaçlarından bazılarını kesip tomrukları evin arkasındaki depoya istiflemişlerdi, bu da oraya konacaktı, ayrıca söylemeye gerek duymadı. Bahçıvan, Gülderen Hanım'a bakarak şimdi mi anlamına gelen boğuk bir ses çıkardı. Kadın başını salladı.

"Bugün hazır ay karanlıkken kesilsin. Odun keseceksen, çiçek dikeceksen ay karanlık olacak. Ayışığında kestiğin tahtayı kurtlar yer."

Ağaç kesildi. Tomruklar depoya istiflendi. Bahçe sulandı. Öğleye doğru masayı sümbülteberlerin yanına çekip birlikte yemek yediler. Gülderen Hanım sümbülteberi çok severdi. Bu saatte bahçede gölgede kalan tek yer burasıydı. Adamın sevdiğini bildiği için gündelikçi kadına akşamdan ciğer kavurtmuştu. Tıkabasa doldurduğu tabağa iştahla kaşık sallayan bahçıvana baktı. Gömlek cebinden görünen deftere uzandı. Temiz bir sayfa açtı, defteri masanın üstüne, ikisinin de görebileceği bir yere koydu.

"Sabah geç kaldın, mesajlarına da bakmıyorsun," yazdı.

"Zeytin fidesi almak için kasabaya inmiştim. Çay ikram edelim, dediler."

Kadın bir elini öbürünün üzerine koydu, üstündeki lekeleri silmek ister gibi sıvazladı.

"Bugün yoldan geçen bir kadın kavakları sordu. Ağaçların boyu ne kadar uzun, yaprakları ne kadar gür, dedi."

Bahçıvana bakıyordu. Adam sinirli değildi, kaygılı ya da korkmuş da görünmüyordu, göz göze gelmekten kaçınıyordu sadece.

"Hayvan gübresi veriyoruz, dedim ben de."

Bahçıvan ağzını peçeteyle silerken gırtlağından tuhaf bir hırıltı çıktı. Hafiften rüzgâr başlamıştı. Kavakların gövdesi kımıltısız duruyor, yalnız ince dallar usul usul sallanıyordu. Rüzgârla salınan yapraklar güneş vurdukça gümüşleniyordu.

"Sen olmasan çoktan kasabaya taşınırdım. Küçük bir apartman dairesi bana yeterdi. Ama yapamadım, seni bahçeyle, bu kavaklarla bırakıp gidemedim."

Adam kalkmaya davrandı. Tabağındaki ciğerin çoğu duruyordu. Gülderen Hanım bahçıvanı bileğinden yakaladı, buyurgan bir bakışla oturmasını işaret etti. Deftere yeni bir sayfa açtı.

"Şimdi beni burada bir başıma bırakıp gidebilir misin? Gidemezsin, değil mi? İşte ben de seni bırakıp gidemedim."

Bahçıvan deftere bakarken kadın elini gevşetti. Kalkabilirdi artık, izin vardı. Adam bileğini ovuştura ovuştura kavaklara doğru yürüdü. Kamburu çıkmıştı birden, çökkün görünüyordu. Ağacın dibine çömeldi. Yıllar önce o çocuğun ölüsünün başında nasıl titriyorsa şimdi de öyle titriyordu. O gün az daha konuşacak sanmıştı Gülderen Hanım. Dili büyüyüp ağzından taşacaktı sanki. Boğuk boğuk bağırıyordu, delirmiş gibi. Hem sağır hem dilsiz, bir de delirirse ne yaparım diye düşünmüştü kadın. Sonra yerde yatan, yüzü gözü kan içindeki çocuğa bakmıştı. Kan, başının hemen yanında göllenmişti. Soğukkanlılıkla bahçıvanı sakinleştirmiş, bir kazmayla kürek bulup getirmişti. Çukuru kazıncaya kadar çocuğun saçlarındaki kan kurumuştu. Bedeni soğuk ve kaskatıydı. Bahçıvan ağlamayı kesmiş, inanmaz gözlerle çukura bakıyordu. Kavakların hemen altına gömmüşlerdi onu.

Sonradan defterine, "Kaza oldu!" yazmış, Gülderen Hanım'a defalarca göstermişti. Çocuğu bahçıvana yardım etsin diye işe almıştı. Kimi kimsesi yoktu garibin. Kayıtlara "kayıp" diye geçti,

arayıp soran olmadı. Üç beş ay sonra can geldi kavaklara, iyice boy attılar, dallarına, yapraklarına dirim geldi. Bahçıvan çok istedi o kavakları kesmeyi ama Gülderen Hanım izin vermedi.

İkindiye doğru bahçıvanın gitme vakti geldi. Akşamüstü havanın serinliğiyle kalan işlerini bitirmek üzere dönecekti. Kadın az şekerli kahvesinden bir yudum aldı. Sırtı kavaklara dönük, kulağı ağaçların rüzgârla çıkardığı ıslıkta, ovaya doğru ipince akan yola baktı. Bahçıvanın günde dört kere yürüdüğü yoldu bu. Adamla birlikte yol da uzaklaşıyordu şimdi. Önce dik bir yokuşu tırmandı, bayır aşağı indi, sonra hiçbir yere sapmadan upuzun bir düzlük boyunca devam etti. Ve nihayet bir tepenin ardında kayboldu. Gülderen Hanım güneşten kamaşan gözlerini kapadı. Adam gözkapaklarının içinde bir süre daha ilerlemeye devam etti.

Akşam Suyu

Gözlerimi hemen açmadım, bekledim. İnsan bir rüyadan birdenbire uyanırsa hayatla bağı kopar, artık hep o rüyanın içinde yaşar, derdi annem. Işık gözkapaklarıma doldu. Rüzgârı hissettikten, iyice ürperdikten sonra açtım gözümü. Deniz masmavi, dalgasız. Küçük bir adanın kıyısına yanaşmış, demir atmışız. Ne zaman? Teknenin kıç tarafından Sedat seslendi: "Deniz üstünde bu kadar uyunur mu lan? Git İstanbul'a evinde uyu!"

Boş boş yüzüne baktım, artık bizi ayıracak bir Ayten Hanım olmadığına göre efendilik bende kalsın. Gülerek sepeti işaret etti; karagöz, fangri, koca bir ahtapot.

"Amma güzel yaratık bu be, ne ara yakaladın?"

"Sen uyurken."

Ahtapotu elime aldım, gövdesinin bazı yerleri hâlâ saydamdı. Can havliyle bileğime yapıştı. Vantuzlarından kurtulmaya çalıştıkça yapışıyordu, ben de vazgeçmedim. Havluyla yakaladım bacağından, hoop doğruca sepete. Sedat'ın yanına gittim. Süline ayıklıyor, elleri yılların alışkanlığıyla hızlı hızlı hareket ediyordu. Bir kaşığı bıçak gibi kullanarak iki kabuğun arasına soktu. Büzüşmüş, ıslak et parçasını parmağıyla tutup tek seferde kabuğundan ayırdı. Annem gibi becerikliydi. Gün geçtikçe hareketleri de benziyordu sanki, bacak bacak üstüne atması, ince bir işle uğraşırken gözünü kısması. Onun gibi dik bakıyordu, benden yana bir dönüşü, gözlerini kısıp yüzümü öyle bir süzüşü vardı ki kendimin

bile bilmediğini görmesinden, kaç paralık adam olduğumu bir bakışta şıp diye anlamasından korkuyordum.

"Ne bakıyorsun ulan, tutsana sen de bir ucundan."

"Avrupa'da çok kıymetli bu sülineler biliyor musun? Garda Gölü kıyısında yemiştim bir seferinde."

Neden gitmedi hiç, kırkbeş yıl aynı evde annemle. Elini pis bir havluya silip çantadaki tuzu uzatmamı istedi. Kendi tercih etti, bile isteye kaldı yani.

"Yemleri güneşte bırakmışız, çoğu bozulmuş."

Sesinde suçlayıcı bir ton var. Çocukken olduğu gibi, biz diyor ama kastettiği benim, bir suçlu aranacaksa o kesin benim. Kızgınlığını belli etmeden, hıncını çıkarmak için uygun zamanı kolluyor. Bir paket tuzu, ayıkladığı yemlerin üzerine boca edip eliyle karıştırıyor. Hayvanın eti sıkılaşıp toplanıyor, suyunu plastik kabın içine salıyor.

"Ben de olta atsam artık."

"Bu saatten sonra balık iştahsız olur. Geçer gider oltanın yanından, vurmaz, akşam suyunu beklemek lazım."

Rahmetli annem beklemenin, sabretmenin erdemlerine inanırdı, belli ki Sedat da ona benzemiş. Ben inanmıyorum ama söylemedim. Benim için hazırladığı olta takımını almak için kamaraya girdim. Olta takımıyla aramda iki strafor kutu, bir battaniye, bir sürü ıvır zıvır vardı; paslandığı için bıçağı kapanmayan bir İsveç çakısı, nemden rengi atmış kahve paketi, kibrit kutuları. Üşendim, mutfak tezgâhından başka bir takım alıp Sedat'a gösterdim. Olmaz der gibi kaşlarını kaldırdı. Neden asıl konuşmamız gerekenleri değil de balıkları konuşuyoruz. Olta konusunda ikna olmamı çok önemsiyordu, sabırla gösterdi. Misinaya sıkı bir düğüm attı, sonra tekrar çözdü.

"Bak, kat yeri yaptı, gördün mü? Kaliteli misinanın hafızası olmayacak. At gitsin bunu, işe yaramaz!"

Elini omzuma attı, sırtımı sıvazladı, kötü kokuyordu.

"Boşver, çay demle de kahvaltı edelim. Aç bıraktın beni deme sonra."

Eskisi gibi olabileceğimizi hissettim bir an. İki kardeş; kavga eden, küsen, barışan iki kardeş. Çok yalnız bıraktım onları, çok.

Kelle peyniri, acı kırma zeytin, çocukluğumuzun börekleri, sevdiğim, özlediğim ne varsa. Çay demledik. Motorun üstündeki tahtaya gazete serip sofra kurduk. Büyük bir börek parçasını ağzına tıkıştırıp üstüne çay içti, peyniri dilimlemeden önce bıçağın ucuyla adada dolaşan eşeği işaret etti.

"Balıkçılar karpuz kabuğu bırakır bazen. Eşek, tavşan, ne ararsan var adada."

"Sırtındaki o şey ne? "

"Kambur. Bakma öyle göründüğüne, kimse yaklaşamaz yanına, tazı gibi kaçar."

"Gerçekten de ondan beklenmeyecek kadar hızlı hareket ediyor."

"Zamanla yüküne alışmıştır. Belki yükünde işini kolaylaştıracak, ona destek olacak bir yön bile bulmuştur, hayat bu, hayvan deyip geçmemek lazım, çoğu kez bizden fazlasını bilirler."

Tavşanların etrafa dağılmış karpuz kabuklarını kemirmekten vazgeçip adanın iç taraflarına kaçışmasını havanın patlayacağına işaret saydık, çayımızı bile doğru dürüst içmeden apar topar sofrayı kaldırdık.

"On yedi Ağustos'ta da böyle olmuş. Depremden bir hafta önce sülinesinden yengecine cümle mahlûkat yuvasını terk edip son nefesini deniz üstünde vermiş," dedi Sedat.

Dediği çıktı, hava birden kapadı, Midilli Adası'nın üstünü koyu bulutlar kapladı. Demiri çektik, motoru çalıştırdık, adanın kuytusuna zor attık kendimizi. Denizin yüzeyinde garip bir tedirginlik vardı hâlâ. Kibrit çaksak tutuşacaktı sanki, birazdan bir şeyler birbirini tetikleyecek, hava daha da kötüleşecekti.

"Hava sertleşti iyice, dönelim mi?"

"Korkma hemen," dedi gülerek. "Bir şey olmaz. Öğlen biraz gürültü çıkarır ama akşama doğru sakinler."

Dayanağı olmayan bir özgüven, düpedüz aptallık! Ah Ayten Hanım, senin hatırın olmasa! Oturduğu minderin altındaki

sandıktan deniz tuzundan yıpranmış bir harita çıkardı. Bazı yerler işaretliydi, yanına kerterizleri not etmiş. Parmağını kırmızı yuvarlaklardan birinin üstüne koydu.

"Hava izin verirse akşam suyunu bekleriz. Uskumru yakalarız, sonra bir güzel ziyafet çekeriz. Annemi de anmış oluruz hem, o da severdi uskumruyu."

"Hatırlamıyorum," dedim. "Pek balık pişmezdi bizim evde."

Elindeki izmariti denize atarken dik dik yüzüme baktı.

"Izgarasına bayılırdı rahmetli."

"Hiç denk gelmedim."

Paketten bir sigara çekti, çakmağın alevinden geçirdi, parmakları arasında yuvarladı. Kuruyan tütünün çıtırtısını dinledik bir süre.

"Bir gün, ne zaman gelecek diye tutturdu, boyuna seni soruyor. Bende de delilik var ya! Bir arkadaştan yardım istedim, bindirdik tekneye. Bu adaya getirdim onu, işte bu koya. Uskumru akını varmış. Bir sepetten fazla yakaladım. Birlikte yedik."

Bu yüzden buradayız demek, denizin ortasında. Benim için kaçacak bir dışarısı olmadığı için. Evde, sokakta ya da kahvede değil. Üstümüzde yırtık pırtık giysiler, denizle, balıkla yoğrulmuş, alışık olmadığım, kokusunu, kurallarını yalnızca onun bildiği bu dünya, içinden geçenleri söyleyebileceği, pervasızca davranabileceği tek yer. Küçükken de odasına çağırırdı beni, canımı yakmaya karar verdiyse bunu asla başka yerde yapmazdı. Sigarayı dudakları arasına ters yerleştirdi. Her şey hızla olup bitti: Çakmağı ateşledi, sigara alev aldı, siktiri çekip denize attı.

"Böyle olacağını bilemezdim."

Bir önemi kalmadı diye kestirip attı.

Beni öylece bırakıp teknenin arkasına geçti. Bir yoğurt kabına uzun uzun işeyip denize döktü. Kabı deniz suyuyla çalkaladı. Sepetteki küçük balıklardan birini martılara attı. Az önce tuzladığı yemler kurumuş, leş gibi kokuyordu. Midem bulandı. Tekneden denize sarkıp öğürdüm. Sudaki yansımama baktım.

Yüzeydeki dalgalanma yüzümü çalkandırıyor, daha önce fark etmediğim yüzlerimi ortaya çıkarıyordu. Gördüklerimi beğenmedim. Elimi yansımama daldırıp avucuma dolan suyu yüzüme çarptım.

"Toparlan istersen, dönelim. Alışık değilsin, deniz tuttu seni."

Yanıt beklemeden arka tarafa geçti. Demiri çekti, ipi toplamaya başladı. "Yavaş yavaş yol verebilirsin," diye seslendi.

Bulutların karanlığı vurunca deniz gökyüzüyle birleşmişti. Her taraf birbirine benziyordu. Parmağıyla bir noktayı işaret etti. Uzakta, sisin içinde yanıp sönen cılız bir ışık, bir deniz feneri, eve dönüş yolu.

Denizi bıçak gibi yararak ilerliyoruz. Dümeni sağa sola oynatmamaya çalışsam da tekneyi düz bir rotada tutabilmek zor. Dalgayı yandan alırsak iyice sallanıyoruz, üstümüz başımız sırılsıklam oldu. Ben ayakta zor dururken Sedat ortada rahatça dolaşıyor, bulutların karaltısından başka bir şey seçemediğim uzaklarda bize evin yolunu fısıldayacak deniz fenerleri görüyor. Kamaradan benim için giyecek kuru bir şeyler buldu, kendi de sarı bir yağmurluk geçirdi üstüne.

"Üstünü değiştir, kamarada kal sen!"

Karşı koyacak halde değildim. Dümeni ona bırakıp içeri girdim. Pencereye çarpan damlaların titreyerek süzülüşünü izledim bir süre. Bu sırada hava açmış, limana girmişiz, tekneyi bağlamış, eşyaları bile toplamış.

"Gördün mü, nasıl güzel, limonata gibi oldu hava! Birer bira içmeden gitmeyelim öyleyse."

Sırt çantasından nevaleyi çıkardı, biralardan birini bana uzattı.

"Sidik gibi olmuştur bunlar da şimdi. Tüh, sigaram bitmiş, sende vardır!"

Vardı ama içimden söylemek gelmedi. Denize baktık, hiç dalga yoktu. Sonra bir şey olsun diye bekledik. Kedinin biri gelsin, önümüzde uzanan dalgakıranda atlaya zıplaya dolaşsın.

Masada ekmek kırıntıları vardı, martıların dikkatini çekerdi belki, çekmedi. Uzaktan belli belirsiz bir karaltı geçse vapurlara yoracak, sonra o vapurlar hakkında saçma sapan bir şeyler anlatacaktım. Geçmedi.

Papaz Yahnisi

Kapının çat diye kapanan sesi, sonra insanı olduğu yere çivileyen bu uyuşuk sessizlik. Sabahın ilk ışıkları çoktan geçmiş. Güneş yorgandan çıkan ayaklarımı ısıtıyor. Hayallere dalıyorum, geçmişten geleceğe, gelecekten geçmişe. Şimdiki zaman tülden bir perdenin ardında, azıcık çabalarsam arkasına geçebilirim. Sonra kalorifer petekleri tıkırdamaya başlıyor, soğutucunun buz kırma sesi ya da daire numarasını karıştıran beklenmedik biri, kurmalı saat gibi zamanı yeniden başlatarak beni sonsuza kadar dalıp gideceğim boşluktan kurtarıyor.

Erkan'ı arayan elim komodine çarpınca kendime geliyorum. İşte buradayım. Selin'in evi. Evsahibem çerçevenin içinden gülümseyerek bakıyor, kardeş olmak böyle bir şey, diyor, kapım sana her zaman açık. Çarşaf yatağın ortasına toplanmış, havalandırdıkça minik çiçekleri yatağa dökülüyor. En çok basit şeyleri özlüyorum, kendi nevresimlerimin kokusunu, yatak odamın penceresini tıklatan salkım söğüdü. Bazı geceler dalların tıkırtılarını dinleyerek uykuya dalardım. Erkan da fark eder miydi bu sesleri, sever miydi?

Dün gece pansumanımı yaparken sırf eğlence olsun diye söyledim.

"Baksana," dedim. "Çiçeğe benziyor, kasığıma işlenmiş bir dantel gibi, güzel duruyor, ne dersin?"

"Uzaktan bakınca her şey farklı görünür," dedi. "O hayvan, etinde bir oyuk açtı, biraz sağda olsa seni öldürebilirdi, işte gerçek bu."

Sesi anlayışsız, gözleri katıydı.

Bütün papaz yahnisi tarifleri aynı cümleyle başlıyor. Önce tereyağını erit, eritiyorum. Etleri kızgın tavaya at, atıyorum. Suyunu çekene kadar pişmesini bekle. Soğanlar pembeleşince biraz su ekliyorum, kızgın yağ cızırdayarak duman çıkarıyor. Pencereyi açmak neden sonra aklıma geliyor.

"Bu evde bir koku var," dedi Selin dün gece. "Aptalca bir şey yapmıyorsun ya?"

Temizlemiştim oysa. Yeri silip süpürmüş, lavaboyu güzelce ciflemiştim. Temizliğe kadın almak istiyor. "Ben yaparım," diyorum, "alışkınım. Sen de elin değdiğinde bir süpürge tutarsan."

"Bunlara ayıracak zamanım yok," diyor dudağını büzerek.

Ben bunlara zaman ayırdım diye doktor olabildin sen, desem. Et yumuşadı sayılır. Eski dergilere bakıyorum. Selin aramayacağıma yemin ettirdi, deli olduğunu düşünüyor. "Yemek biraz fazla pişti diye az kalsın seni öldürecekti, unutma," diyor. Dikkatimi okuduğum yazıya vermeye çalışıyorum. "Aladağlar'da Yalnızlık" -YAL-NIZ-LIK-

Her gün aynı saatte arıyorum. Alo, diyor, kim olduğumu soruyor. Susuyor sonra, sessizliği dinliyoruz. İlk ben kapatıyorum. Hiç konuşmadan sesini dinlemek, aramanın bu türlüsü, meydan okur gibi, korkuyorum. Dün ilk defa konuştu benimle. "Sensin," dedi, sesi yumuşaktı. "Gizlice aradığını biliyorum." Selin'in bana neler söylediğini tahmin ediyormuş. "Sen onun gibi değilsin," dedi sonra. "Kabul ediyorum, bu sefer ileri gittim ama aramızda çözebiliriz. Onun evinde hizmetçilik yapmak istiyorsan başka."

Kendi bir şekilde halledermiş ama beni tanıyormuş, yapamazmışım. Tatmak için küçük bir tabak hazırladım. Çatalın ucuyla bir lokma, beğenmedim. Yemeği kediye vermek için plastik kaba döktüm. Beğenirsem ne olacak, bir gün gerçekten lezzetli bir yahni pişirdiğimde her şey yoluna girecek mi?

"Her şey yoluna girecek," dedi Selin, "ondan uzak dur, yeter."

Tencere soğumamış, elimden kayıp tıkalı lavabodaki bütün pis suyu üstüme sıçrattı.

Güzel bir odası var. Siyah kalın perdeleri hiç açmıyor, bu yüzden içerisi hep karanlık. Yatağın hemen yanında ahşap oyma bir abajur, birbirine dolanmış iki beden. Duvarda, kurumaya bırakılmış güller, güllere iliştirilmiş minik notlarda sevgi sözcükleri. Elbiseler, çantalar, beyaz önlükler. Her şey olması gerektiği gibi yerli yerinde.

Sen onun gibi değilsin, demişti Erkan. Narçiçeği renginde şık bir elbise alıyorum askıdan. Üstünde daha önce hiç görmedim. Giyiyorum. Kırmızı ruju sürdükten sonra her sabah onun yaptığı gibi dişime bulaşan ruj lekesini dilimle temizliyorum. Gözlerime hafifçe kalem çekiyorum. Bakışlarımızı annemden aldık, küçükken çok benzetirlerdi bizi. O gün hastanede pek benzemediğimizi söyledi iş arkadaşları. Yatağa giriyorum, yastıkta saçları var. Gözkapaklarım kendiliğinden kapanıyor. Sorsam ona, sen olmak nasıl bir şeydir acaba, desem.

Eve geldiğinde her zamanki gibi mutfağa uğramak yerine aynaya bakıyor ilk. Eliyle saçlarını kabartıyor.

"Can gelecek," diyor. "Şimdi söylüyorum sana ama..."

Kapıyı açıyorum. Can gülümseyerek elindeki papatyaları uzatıyor, halinde ne diyeceğini bilememenin tedirginliği var. Selin mutfaktan sesleniyor.

"Geliyorum canım, sen içeri geç."

Sesindeki cilve rahatsız edici. Salona geçip oturuyoruz. Ne zaman gideceğimi merak ediyor olmalı, eğer öyleyse arada Selin'i yokluyordur.

"Ne yapalım, sabret biraz," diyordur o da. "Sonunda gidecek. Hep burada kalacak değil ya!"

İçten içe böyle düşünür insan. Yüzüne karşı söylenmez tabii. Suya sabuna dokunmadan, çaresizliğimi açığa vurmadan konuşmaya çalışıyor Can. Yumuşak bir sesi var. Geçen yaz yemeğe geldiklerinde fark etmiştim. Erkan, ne zaman evleneceklerini sordu, yemekten sonra da yorgunluğunu bahane edip

odasına çekildi. Selin o gece üstünde durmadı ama çok utandı, uzun süre bozuk attı bana. Aramızdaki sessizlik gereksiz yere uzuyor. İşin tuhafı, sanki bir şey söylemeye hazırlanır gibi yüzüne bakıyorum, o da bakıyor, bir şey bekliyor. Tam bu duruma son vermeye karar vermişken Selin geliyor.

Hal hatır sorma, akşam yemeği, televizyonda haberler, çocukluğumuzdan bir anı, çay. Selin karı seviyor, ah bu çilesi de olmasa! Pastanenin o lezzetli keki, çocukluğumuzdan bir anı ve bir çay daha, gülüşmeler.

Bu sırada televizyondaki güzel kız esmer bir adamla öpüşüyor. Adam fena değil, elleri görünmese yakışıklı bile sayılabilir. Ama o eller. Üstelik sürekli kızın saçlarında dolaşıyor. Bu çirkinliğin bir hastalık gibi kıza bulaşmasından korkuyorum. Erkan'ın ellerini düşünüyorum ama nedense gözümün önüne gelmiyor. Parmaklarının şeklinden çok avucundaki pütürlerin tenimde bıraktığı hissi anımsıyorum. Televizyondaki kız da benzer gerekçelerle seviyor olabilir adamı, ellerinin çirkinliğine rağmen, asıl bu eller yüzünden. Selin, Can'ın omzuna yaslıyor başını. Eteği sıyrılınca diz kapakları görünüyor. *Onun evinde hizmetçilik yapmak istiyorsan o başka*, demişti Erkan. Yorulduğumu bahane ederek odama çekiliyorum.

Aynanın önündeyim. Floresanın çiğ ışığı yüzüme vuruyor, gölgem yatağa uzanmış. Babam Erkan'ı hiç onaylamadı, evlenme, dedi bana. *Bu adamla evlenme*. Sesleri duyuluyor arada. Işık gölgeleri belirginleştiriyor, dudaklarımın yerinde küçük bir yarık, ağzımı açınca karanlık bir kuyu. Bu yaz Can'ı babamla tanıştırmış, *sen ne yapacağını bilirsin*, demiş babam. Yatağa uzanıp gözlerimi kırpmamaya çalışarak tavana bakıyorum. Sessiz olmaya gayret ederek gülüşüyorlar.

Aylar sonra ilk defa güzel bir yahni pişirdim. Elim ayağıma dolaşıyor, tencereyi koyacak sağlam bir poşet bulup dışarı çıkıyorum. Evle sahil arası elli beş adım, hava soğuksa, kızgınsam, hırsımı alamayıp hızlı yürüdüysem kırk adıma iniyor. Merkezî

bir yer burası, Selin'e bakarsan cehennemin dibi, nabzı şehrin hangi kalabalık caddesinde atıyor kimbilir? Kafamın içi bomboş. Ne olacak şimdi? Bildiğim ne varsa unuttum. Bu durum hoşuma gidiyor, kendimce bir oyun başlatıyorum. Nefesini adımlarına uydur ve yürü. Sol sağ, sol sağ, bir iki... Sonra vazgeçiyorum. İşte o zaman her şey birbirine giriyor, soluğum sıklaşıyor, ayaklarım birbirine dolaşıyor. Koşsam şimdi, sonu denize çıkan bir yol bulsam ve kayalıkların sonuna kadar gitsem. Aşağısı uçurum. Yükseklikten değil, kendimden korkuyorum.

Kapıyı çalıyorum, ses yok. Balkonda sandalyeler bıraktığım gibi. Bir tanesi masadan uzakta, az önce birisi oturmaktan sıkılmış, kolçaklarından tutup geriye çektiği gibi bırakıp içeri girmiş sanki. Yalnızca üzerinde biriken toz, zamanın geçtiğini işaret ediyor, bir de bahçeye ektiğim biberler kurumuş. Eşyanın durağanlığı ürkütücü, yerini değiştiren biri olmazsa.

İşte orada. Bahçe kapısına dayanmış, tencereye bakıyor, yüzüme değil. Bir şey söylemeden önümden geçiyor. Görünmezim sanki. Yüzünde bir işaret arıyorum. Yok. Hiçbir şey yok. İçeri girerken kapıyı aralık bırakıyor, evin o kendine has kokusunu duyuyorum. Ne zamandır varlığına alıştığım bir düğüm tel tel çözülüyor. Tencereyi portmantoya bırakıyorum. Midemin ortasında koca bir boşluk. Ellerim titriyor, bacaklarım kaskatı. Sessizlik tedirgin edici, insanı sıkıştıran, karar vermeye zorlayan bir yanı var. İçeri girdiğim ya da kapıyı çekip çıktığım anda en zayıf yerinden yırtılacak sanki.

Biri kardeşim, biri kocam. Hayatımda yer kaplayan iki kişi. İkisinin de bana söyleyeceği şeyler var. Gergin bir telin üzerinde durmaya çalışan cambaz gibi hissediyorum kendimi. Aynı boşluğa düşecek olduktan sonra hangi tarafa doğru devrildiğimin ne önemi var?

Başımı çevirip kapıdan dışarı bakıyorum. Uzaklardan bir sığırcık sürüsü geçiyor, sonra ne olduysa, birdenbire komut almış gibi hepsi aynı anda aksi yönde uçmaya başlıyor. Bir tanesi bile geride kalmıyor.

Ovanın Sonu

"Buradan uzağa işte, buradan uzağa, hep uzağa buradan..."
Bir Savaşın Tasviri, Franz Kafka

Düz ovanın ortasındaki karaltı babamdı. Şapkasının eğri kenarından, lastik çizmelerinden tanıdım onu. Yavaş yavaş aramızdaki uzaklığı adımlıyor, mesafenin uzunluğundan olacak, arada bir tökezliyordu. Belki de haberi Postacı İsa'dan almıştı. Ben bisikletime atlayıp nasıl buraya geldiysem İsa da koşa koşa kahveye gitmiş, babamı bulmuştur. Bütün haberler önce kendi ağzından duyulsun ister İsa, bir çeşit meslek hastalığı. Babam boş boş yüzüne bakmış, sonra sigarasından derin bir nefes çekmiştir. Bu nefes, haberi getirenle arasına mesafe koymak içindir. İsa istediği kadar baksın, babamın gözünde öfke göremeyecek. Kol kırılır, yen içinde kalır. Babam sigaranın dumanını üflerken ne demesi gerekiyorsa onu söylemiştir. *Hayırlısı olsun, bir oğlum da okusun bakalım.* Umduğunu bulamayan İsa bir çay söyleyerek yan masaya geçmiştir. Babamsa daha fazla öteleyemediği bir öfkeyle beni aramaya çıkmıştır.

Dün bizi izlerken halinden memnun görünüyordu oysa. Abimle balyaları sırtlamış ahıra taşıyorduk. Onu gördüm. Eski ahırın yanındaki çardakta oturuyordu. Bize nasıl baktığını gördüm. Abim önümde yürüyordu. Ayaklarımın dibinde uzanan gölgenin bitiminden iki adım sonra onun ayakları başlıyordu. Gömleğinin yakasını sıkı sıkıya iliklemiş, boynunu, ağzını, burnunu tülbentle kapatmış, bana da aynısını yapmamı söylemişti.

Sırtındakini ahırın bir köşesine koydu. Sonra benim sırtımdakini bırakmamı beklerken biraz soluklandı. Babamın bizi izlediğinin o da farkındaydı belki. Çünkü tezeklere basmamak, çizmesine bulaştırıp samanlara taşımamak için olağanüstü çaba gösteriyordu. Yan çiftliğin köpekleri geceden beri uluyordu. Abim terlemişti, gömleği sırılsıklamdı. Boğazını temizledi, tükürdü. Balyalardan birinin ucundan tuttu.

"Yardım et de şunları yukarı taşıyalım."

"Hayır," dedim babama bakarak. "Köpekler açlıktan bağırıyor ne zamandır, gidip onları besleyeceğim."

Köpekler bahaneydi, aslında bir an önce oradan uzaklaşmak istiyordum. Samana bulanmış kıyafetlerim ve çizmelerimle beni daha fazla izlemesini istemiyordum. Aklından ne geçtiğini anlamak zordu. Üniversiteye gidemezsin demişti ama gidebileceğimi de söylememişti. Büyük bir aldırmazlık içinde bu isteğimi yok saymıştı. Zaten başaramayacağımı düşünüp karşı çıkmaya gerek duymamıştı belki. Ne zaman okul konusunu açacak olsam, gözünü iki kaşımın arasında bir noktaya diker, ilgisiz şeyler mırıldanırdı. "Hayvanların yemine biraz daha küspe eklemeli," derdi sözgelimi. Gözleri bende iken bile aslında bana bakmadığını, aklının çok daha önemli bir yerde olduğunu hissettirirdi.

"Hem yorulduk da. Gidip şu köpeklere bir bakayım, sonra devam ederiz, ha?"

"O senin işin değil," dedi abim. "Herkes köpeğine kendi baksın."

Öyle söylemesi gerektiği için dedi bunu. Babam olsa bunları diyeceği için. "Babam sadece bugünü değil, çiftliğin kendinden sonra ne olacağını da düşünüyor," demişti bir keresinde. "Kendini bildi bileli bu çiftlikte, başka türlüsünü aklından bile geçirmemiş." Ben bundan pek emin değildim. Bir zamanlar babam da gitmek istemişti belki. Böyle bir ihtimali düşünmek tuhaf geliyordu. Babamın da bir zamanlar tıpkı benim gibi bu

çiftliğin hudutlarının dışına uzanan hayaller kurmuş olabileceği fikri aramızdaki baba oğul ilişkisini altüst ediyor, babama ait bilmemem gereken mahrem bir şeyi öğrenmişim gibi utandırıyordu beni. Belki de ilişkimiz bu kadar katı, sınırları bu kadar belirgin olduğu içindi. Bir yandan da korkuyordum. Benim kurduğum hayalleri bir zamanlar o da kurmuş, başaramamış, sonunda şimdi olduğu kişiye dönüşmüşse benim de sonum böyle olabilirdi.

Akşam yemekten sonra babam abimi dışarı çağırdı. Yanımızda konuşmak istemediğine göre konu önemliydi. Pencereden izledim onları. Ayışığı ikisini de aydınlatıyordu. Babam hararetle bir şeyler anlatırken abim elleri arkada bağlı, başı öne eğik, topuğunu hafifçe yere vurarak dinliyordu. Neden sonra babam kasketini çıkardı, başını sıvazlayıp geri taktı. Traktöre binip gitti. Abim içeri girince bir zamanlar dedemin, şimdi babamın olan yere geçip oturdu. Bir sigara yaktı.

"Komşu arazinin sahipleriyle dalaşmış yine."

"Ne olmuş ki?"

"Arazilerin sınırındaki ağaçlar bizim deyip meyvelerini toplamışlar. Sen de itlerini beslemeye kalkıyorsun"

"Eee?"

"Babam da sabah kökünden kesmiş o ağaçları."

"İyi ya, avukat olursam bu işlere ben bakarım."

Her lafı bir şekilde sınava bağlamak istiyordum. Ses çıkarmadı.

"Belki izin verir ha?" dedim. "İkna edebilir miyim onu, ne dersin?"

"Fazla heveslenme," dedi. "Ama ben varım diye bir ihtimal kabul edebilir. Nasıl olsa ben onunum, belki seni bırakır."

Samanların arasına fırlattığım bisikletin tekerleri hâlâ dönüyordu. Balyaların üzerine çıktım. Sonuç belgesini gökyüzüne kaldırdım. Defalarca okuduktan sonra gözlerimi kapadım. Üniversitenin bahçesinde düşündüm kendimi. Yangın kulesi, ağaçlar,

devasa demir kapı. Görüntünün içinde bir tek ben yoktum. O kocaman kampüsün içinde kendimi hayal edemiyordum. Ellerinde kitaplarıyla öğrenciler vardı. Kimileri çimenlerin üzerinde oturuyordu, sırtı dönük olanları omuzlarından tutup yüzlerine baktım. Hiçbiri değildim. Sonra okulun her yerini aradım. Dersliklere girdim tek tek, sıraların altına baktım. Tuvaletleri, spor salonunu dolaştım. Yok.

Gözümü açınca yine babam. Artık daha net seçiliyordu. Güneşin yakıcılığından mı, sınav sonucunu öğrendiği için mi bilmem, yaşlanmış gibi geldi bana. Sırtı kamburlaşmıştı sanki. Topraktan yansıyan sıcak buğuda gömleğinin etekleri titriyordu. Ona ilk defa başka bir gözle baktım, yenilmiş bir adam olarak. Arada bir durup ellerini bacaklarına dayıyordu. Artık yüzünü seçebiliyordum. Kendi kendine söyleniyordu. Neden sonra yanıma geldi. Her şeye hazırdım, öyle sanıyordum. Yere çömeldi. Hali bir tuhaftı. Hâlâ öğrenmediyse ilk benden duysun istedim. Sonuç belgesini uzattım.

"Sınav açıklanmış," dedim.

"Abini vurmuşlar," dedi titreyen bir sesle. Gözleri kocamandı, ellerini iki yana açarak olduğu yere yıkıldı. Başı ellerinin arasında, "İbrahim, İbrahim, İbrahim!" diye yineliyordu yakarır gibi.

O anda babamın sözlerinden oluşan keskin bir bıçağın içimde derin, bir daha kapanması mümkün olmayacak bir yarık açtığını hissettim. Ve ben o çukura tıpkı rüyalardaki gibi hızla düşüyordum.

"Ne olmuş, baba?" diyebildim.

"Vurmuşlar, itler. Vurmuşlar, oracıkta ölmüş," dedi zor duyulan bir sesle hıçkırıklar arasında.

Sanki güneş sönmüş, zaman durmuştu. Öylesine donup kaldım. Doğduğum günden beri yanıbaşımda olan abimin yüzü geliyordu gözümün önüne. "İbrahim" ve "ölmek" kelimelerini bir türlü yan yana getiremiyordum. Daha önce bakkalın oğlu

Yusuf ölmüştü, sonra ninem, bir yıl önce de köpeğim. Babam abimle benim başladığımız hiçbir işi sürdüremediğimizden yakınırdı hep. Ölmek böyle bir şey değildi, süreklilik gerektiriyordu. Ayağa kalkmak istedi, kalkamadı. Doğrulmaya çalışırken yerde duran sonuç kâğıdına çizmesindeki samanla karışık çamuru bulaştırdı. Kâğıda baktı sonra, tıpkı başka şeylere baktığı gibi, görmeden.

Aklımdan bu belgenin artık kâğıt parçasından başka bir şey olmadığı geçti, bir an düşündüm bunu. Sonra birden bütün kuvvetini toplayıp ayaklandı. Tuhaf bir canlılık gelmişti üzerine. Deli deli parlayan gözlerindeki acı mıydı yoksa korku mu anlaşılmıyordu. Balyaları bir bir kucaklayıp fırlatmaya başladı. Ben şaşkın, o korku dolu gözlerle üstümüze yağan samanlara bakarken bir yandan da, "İbrahim ölmüş," diyordu. "İbrahim ölmüş." Hava sıcak. Rüzgâr yok. Çevremizdeki her şey insanı delirtecek kadar sarı, bir de ağustosböcekleri.

Ben bu halde orada öylece dururken babam ovanın sonuna doğru gözden kaybolmuş olmalıydı.

Çilek Sepeti

Gürültüyle uyandım. Tren düdüğünün tiz sesi, sonra *çufçufçuf*. Geniş bir ovanın içinden geçiyoruz. Hızla yiten, yer değiştiren düzlükler. Bazen bir ağaç. Hızla kayboluyor. İşte bir tane daha. Tek çakımlık. Gözlerim ağaca takılıp geride kalıyor. Saate bakıyorum; iki buçuk. İstasyona varmamıza bir saat kalmış. Heyecandan mı bilmem, midemde tuhaf bir karıncalanma. Kollarım, bacaklarım yerçekiminden kurtulmuş, bütün yüklerim kuş olup uçmuş; öyle tatlı, uçucu bir hayalin içinde yol alıyorum.

Telefonun ekranı cevapsız aramalarla dolu. Hale tam on dört kez aramış. Öyle ya, ben de on dört kez duymamışım. Arar aramaz açtı. Film seyrederken uyuyakaldığımı söyledim. Trende geçen bir western klasiği izliyorum, sesini biraz fazla açmışım, dedim. Üstünde durmadı. İzmir'e ulaşmış, eve varmak üzereymiş. Annesi en sevdiği yemekleri hazırlamış, keşke ben de olsaymışım. Keşke, dedim. Tarlada çalışan kadınlardan birisi ellerini gözüne siper ederek bize baktı. Rayların kenarına dizilmiş çocuklar el sallıyordu, ben de salladım. Vagonların gölgesi çocukların üzerinden geçti. Ardımızda, titreyen rayların gürültüsüyle ufka doğru küçülen bir tren hatırası bırakarak ilerledik.

Gözüm camdaki yansımaya odaklandı. Kısa boylu, eğri boyunlu bir kadıncık. Ayakları dibinde çilek dolu bir sepet. Telefonda söylediklerimi duymuş, dik dik yüzüme bakıyordu. Gözlerimi kaçırdım. Telefona baktım, on dakika önce mesaj yazmış. "Şemsiyemi aldım, birazdan çıkıyorum." Yanımda duran şemsiyeye bakıp gülümsedim. Bu onun aklına gelmişti. İstasyonda birbirimizi nasıl tanıyacağımızı konuşurken

şemsiye fikrini ortaya attı. Bu mevsimde biraz gülünç olacağını düşünüp reddettim önce. Israr edince korkaklık yaptığımı sanmasından çekinip, tamam o zaman, dedim.

Bunca zaman yazıştıktan sonra ilk kez geçen gün... Geçtiğini ancak akşama doğru anladığım, vay be, bugün de geçti gitti işte dediğim günlerden birinde yani, onu görmek istediğimi fark ettim. Aklımda sürekli değişen görüntüleri vardı gerçi. Bildiğim gözler içinden bir göz, tanıdığım dudaklar arasından bir dudak yakıştırmıştım ona. Her biri kendi hareketlerini dayatınca yüzü çarşamba pazarına dönüyordu. Sevdiği bir kitaba dair yazdıklarını okurken cümleleri onun sesinden duymak istediğimi fark etmiş, adının çağrıştırdığı görüntülere bir de sesler eklemiştim. Olmadı. Hepsi biraz eksik, biraz çarpıktı. Gözünde aniden belirecek parıltının, cümlenin sonuna kondurduğu sessizliğin her şeyin anlamını değiştireceğini biliyordum. O harfini söylerken ağzı nasıl kıvrılıp yuvarlacık olacaktı, T derken dili damağına vurduğunda nasıl bir ses çıkacaktı, bilmiyordum.

Kadın hâlâ beni izliyor, arada başını kaldırıp baktığım yere, bulutlara bakıyordu. Israrla gözünün içine diktim bakışlarımı. Dudağının üstünde kesiği andıran çizgiler vardı, yıllarca konuşmuş da az önce susmuş gibi. Sepetteki çileklere baktı. Çok yavaş ilerliyoruz diyerek iç geçirdi. Sonra başını sallayarak kendini onayladı ve bakışlarını tekrar çileklere çevirdi.

Biraz dolaşmak, üzerimdeki ağır havayı dağıtmak istedim. Koridorda kimse yoktu. Kompartımanların kapısından baktığımda başı yanındakinin omzuna düşmüş adamlar, düşecek bir omuz bulamadığı için sallanan başlar gördüm. Nefes kokusundan midem bulandı. Açık bir pencere buldum. Temiz hava, rüzgâr, tazelik. Yine aynı manzara. Yer değiştiren düzlükler, bir görünüp kaybolan yalnız ağaçlar. İlk karşılaştığımızda önce merhaba demem gerekirdi. El sıkışırdık, yüzümde samimi bir gülümseme. Yolculuktan söz ederdim, yaşlı kadını falan anlatırdım belki. Şemsiyelerimize bakar gülerdik sonra. Sonra?

Pencere pervazına dayanıp aşağı sarktım. Rüzgâr gövdemi kuvvetle içeri ittirdi. Kollarımı uzattım. Gözlerimi kapayınca önce treni unuttum. Tren kaybolunca geçtiğimiz yollar, varacağımız istasyonlar da yok oldu. Hale, şemsiyeli kız, yaşlı kadın, çilekler, her şey. Yalnız rüzgâr ve ben. Gövdemi hafifçe yana eğerek rüzgârın içinden geçtim, arkamdan yetişerek saçlarımı dağıttı. Bir süre aynı hızda, kol kola estik. Çayırların üzerinden, ağaç diplerinden, koyun sürülerinin arasından geçtik. Her şeyi yapabilirmişim gibi geldi bir an, insan rüzgârla bir olduktan sonra. Birden kolum bir engele çarptı, pencere. Pencere aklıma treni getirdi. Tren de diğerlerini çağırınca açtım gözümü. Kompartımana geri döndüm. Yaşlı kadın gözlerini şemsiyeme dikmiş oturuyordu.

Bakışmaya kaldığımız yerden devam ettik. Kadın gördüğünden fazlasını istiyordu, hele az önceki telefon konuşmasını duyduktan sonra. Bir falcının dikkatiyle bakıyordu yüzüme. Gördüklerini tartıp kendince anlam çıkarıyordu herhalde. Birazdan yazgımı yüzüme okuyacaktı. Sorsaydı anlatırdım. *Bir kız var, gözümle görmediğim, elimle dokunmadığım ama varlığını bildiğim.* Allah'a inanmak gibi, desem anlardı. Yüzünü ardımızda bıraktığımız tepelere çevirip yavaşça başını sallardı. Evli misin diye sorardı. *Evet ama bu konunun onunla ilgisi yok.* O sırada kompartımana yedi sekiz yaşlarında bir erkek çocuğu girdi. Kollarını iki yana açıp kapı kirişlerine asıldı, parmak uçlarında yükselip öne doğru eğilerek, "Buralarda dolaşan küçük bir köpek gördünüz mü?" dedi.

Görmedim. Daha şemsiyeli kızı da görmedim, bu neyi değiştirir ki? Küçük köpek belki saatlerdir burada dolaşıyor, az önce yaşlı kadının yanında, tam karşımda kuyruğunu sallayarak oturuyordu. Ben düşüncelerimle, kadın çilekleriyle o kadar meşguldü ki karşımızda bize bakan küçük bir köpek olduğunu fark etmedik. O da bir süre sonra sıkılıp başka bir yere gitti.

Hayır, anlamında başımı salladım. Yaşlı kadın çocuğun yüzüne acıklı bir ifadeyle bakarak, "Tren çok yavaş ilerliyor," dedi.

Sonra yine sepetine eğildi. Çürümüş çileklerden birkaç tanesini alıp cebinden çıkardığı poşete koydu. Çocuk iştahla sepete bakıyordu. Kadın sararmış bir bezle sepetin üstünü örttü. Keşke çocuğa bir tane verseydi, vermedi. Uzun boylu, genç bir kadın çocuğu kolundan yakaladı, nerelerdesin diye azarlayarak götürdü. Kadın bezi kaldırdı, sepettekileri incelemeye koyuldu.

Trenin istasyona yanaşırken çıkardığı gürültüyle irkildik. Göz göze geldik. Bir süre öyle kaldık. Sanki bunca zaman bunu beklememişiz, yola çıkma nedenimiz yalnızca kompartımanda oturup bu tuhaf yolculuğu yapmakmış gibi şaşkındık. Derken kadın birden toparlandı. Hoşçakal bile demeden göz açıp kapayana kadar trenden indi. Şemsiyemle beni baş başa bıraktı. Bütün yolcuların inmesini bekledim. Dışarıda kalabalık, belirsizlik, yeni bir hayatın çağrısı vardı. Yıllar önce yitirdiğimi sandığım bir yönüm canlanmaya başlamıştı, uzun yılları tekerlekli sandalyede geçirmiş de yeni ayaklanmış biri gibi kalktım. Bacaklarımla ne yapacağımı bilemeden kompartımanda birkaç tur attıktan sonra trenden inip kalabalığa karıştım. O kadar insanın arasında onu görmem zordu. Şemsiyeyi açmadığım için o da beni bulamazdı. Kalabalığı yukarıdan izleyebileceğim bir yer aradım. Belki hazırlıksız yakalanmaktan korktuğum için, belki ilk gören olmak istediğimden, belki de beni ararken yüzünde oluşacak ifadeyi merak ettiğimden. İnsan niyetlerinden tam olarak emin olamıyor.

İkinci kata çıkıp perona bakan kafeteryaya oturdum. Şemsiyeyi sandalyenin arkasına astım. Belki de öpmeliydim. Aramızdaki samimiyet bunu gerektiriyor olabilirdi. En iyisi ona bırakmaktı. Elini sıkarken onu kendime çekmezdim ama öne doğru eğilirse aynı şekilde davranacak kadar yakın dururdum. Kafeteryanın duvarları irili ufaklı aynalarla süslenmişti. Aynada onu gördüm. Bana bakıyordu. Elinde mavi yeşil pötikareli şemsiye, yüzünde kararsız bir ifade. Olduğunu sandığım kadınlardan hiçbirine benzemiyordu. Gördüğümü fark etmedi. Şemsiyeyi elindeki poşete tıkıştırarak kafeteryadan çıktı. Kalabalığın arasında gözden kayboldu.

Garson, bir şey ister misiniz diye sordu sonra. *Bir bardak çay alırım.* Çayı uzatırken iyi olup olmadığımı sordu. Benim bile henüz ayırdına varamadığım şeyi hissetmişti, şaşırdım. İyiyim, dedim. Çayımı içerken gökyüzüne baktım. Güzel bir gün! İnsanın trene binip yol boyu manzara izlemek, sırf garda oturup bir bardak çay içmek için onca yolu göze alacağı kadar güzel. Garsona, İzmir'e kalkan otobüslerin yerini sordum. Yarım saat sonra kalkacak otobüse binersem gece Hale'nin yanında olabilirdim. İtiş kakış bir yerlere yetişmeye çalışan kalabalığın arasında yaşlı kadını gördüm sonra. Sepetin içindekiler yere saçılmıştı. Eğilmiş, çilekleri toplamaya çalışıyordu. Yoldan geçenler çileklerin üzerine basıyor, istemeden de olsa kadının koluna, bacağına çarpıyordu. Kadın aldırmıyor, dikkatle etrafa bakarak sepetine koyabileceği sağlam çilekleri arıyordu. Sessizce yanından geçtim. Şemsiyeyi, yaşlı kadını ve çilekleri geride bırakarak otobüse doğru yürüdüm.

Daha Bir Şey Görmediniz

Sokağa çıkarken dikkat
Sokaklarda esen rüzgâr çünkü.
Rüzgârlarla eve dönmek saçma,
Ev dar çünkü

Behçet Necatigil

Birazdan yağmur başlayacak, bütün işaretler bunu gösteriyor. Aniden bastıracak sağanak; bir ev, kahvehane, otobüs durağı, başını sokacak saçakaltı bulamayan kim varsa ıslatacak. Şimdilik sadece rüzgâr, en sevdiğim! Bozarmış yaprakları havalandırarak çeriçöpü önüne katan bir çeşit zorba, havayı burgaçlandıran bir deli! Az sonra ortalığı darmaduman edecek, fönlü saçları dağıtacak, etekleri havalandıracak. Bunca zaman hangi kuytuda gizlendiğini bilmediğim binbir çeşit koku açığa çıkacak, her şey aslına dönecek.

Evden aceleyle çıkarken Metin'in atkısını almışım. Atkıya sinmiş parfüm bütün kokuları bastırıyor. Yıllardır aynı parfümü kullanıyor. İlk duyduğumda çok etkilenmiştim. Zamanla pek çok şeyle beraber bu kokunun bana hissettirdikleri de değişti. Bazı şeyler çabuk değişiyor. Hani yağmur kokusu, çürüyen yaprakların nemi, ağaç diplerinin küfü, toprağın odunsu tazeliği. Kör olmuş gibi kaldım sokak ortasında. Bir şeyleri kaçırıyor olma hissi içimi kemiriyor, bir kemirgenle yaşamak da iyi gelmiyor. Annem, *o iyi biri*, diyor. *Ayrılman için hiçbir neden yok.* Belki de bu yüzden, bana hiçbir bahane bırakmadığı için ondan nefret ettiğimi söylesem.

Taksiler hız kesmeden geçip gidiyor. Daha abant kebabı yapılacak, et sotelenip yufkalara sarılacak, mantarlı sosla servis edilecek. *Bir kadeh şarap daha almaz mısınız* diye sorulacak. *Sağolun Nihal Hanım, biz şarabı ikinci kadehten sonra şişede severiz. Siz de daha fazla içmeyin, bilinçaltınız açığa çıkacak bakın sonra. Her gün işyerinde kocanızla yüz yüze bakıyoruz, sizi de bastırılmış duygularınızla değil, güzel yemeklerinizle hatırlamak isteriz.* Acele etmeliyim ama adımlarıma söz geçmiyor. Kırk yılda bir misafir gelecek, ben aylaklık ediyorum. Bu kadarını beklemezdim kendimden. *Biliyoruz Nihal Hanım, kocanız sizden çok söz etti. Yemeği, bulaşığı bitirince kendinizi sokağa atıyormuşsunuz.* Bir taksi yavaşlıyor, bu kez de ben istemiyorum.

Çay bahçelerinde garsonlar deniz kenarındaki masaları topluyor. Şemsiye satan birkaç adam pusuda. Çantamdaki kırık şemsiye kısmen koruyabilir beni, gövdem ve bacaklarım arasında seçim yapmalıyım. Sonra pişman olacağım, olsun; kafama yapışmış ıslak saçlarım için, dizimi kırıp çayın yanına börek sarmadığım için. Benim pişmanlığım böyledir, bir kez başladı mı yanına diğerlerini de çağırır, sonra bakmışım, hepsi birlik olmuş, devrile yuvarlana üzerime geliyor.

Haksızlık ediyorum, aslında kibar insanlar. Yeni evlendiğimizde ziyaretimize gelmişlerdi. Çay fincanını kulpundan nazikçe tutan bir kadın vardı hani. Eviniz ne hoş, demişti. Bense bütün cümlelerimi kusura bakmayın diye noktalamak zorunda kalmıştım. *Ev biraz soğuk, kombi arızalı, servisi aramayı ihmal ettik.* Servis Metin'in suçu. Herkese yetecek sayıda terlik yok. Terliklerin sorumluluğu bende. Perdeler de eski, evlenirken bir arkadaşımız vermişti, hâlâ değiştiremedik. Dün yıkarken baktım, iyice yıpranmışlar. Elimde kalmasından korktuğum için ütünün işini yerçekimine bıraktım. Kayınvalidem bir evi gösteren perdeleridir, der. Ben yeni evimize perde almak yerine tatile gitmeyi seçtim. Beş yıldızlı otelde üç gece geçirdik diye yıllardır eve gelen misafirlere her şey dâhil bir özür listesi vermek zorundayım.

Köşedeki seyyar satıcı, incik boncukları düşürmemek için dikkatle kucakladığı tezgâhı, viraneye dönmüş apartmanın içine kaçırıyor, tabureleri toplayan çocuk da peşinden. Bir evin bahçe kapısından pazen pijamalı, çıplak ayaklı bir oğlan fırlıyor. Dört yaşında ya var ya yok, çırpı bacaklı, çöp gibi. Bir kadın elinde ekmek dilimiyle arkasından koşuyor. Çocuğun şansı yok. Kadının bacakları uzun. Yakalayınca kıçına tokadı basıp çalapaça içeri sokacak. Laciverde dönen bulutlar yaklaşıyor. Yine de acelesi olmayanlar var. Yavaşlayan taksilere yüz vermeyen birkaç kişi daha. Önümde yürüyen gençler mesela.

Kızlardan birinin saçında mavi gölgeler göze çarpıyor. Öteki saçlarını bir berenin içine sokmuş. Mavi saçlı kızla kumral oğlan birbirine sokulmuş, nedeni rüzgâr değil. Fark ettirmeden yaklaşıyorum. Oğlan otobüse binmek istiyor. Kız bahar yağmurlarının kısa sürdüğünü söylüyor. Akşam hava durumuna bakmış, havanın birkaç saate kalmadan düzeleceğini söylüyor. Ötekiler eve dönmekte kararlı. Mavi saçlı inatçı çıktı.

"Hayır, daha bir şey görmediniz," diyor. "Birazdan güneş açacak. Sahile inersek denize karşı kahve içebileceğimiz harika yerler var. İsterseniz Samatya'ya gideriz."

Kızı kolundan tutup sarsmak istiyorum. Olanı umursamayıp olması gerekende inat etmek iflah olmaz bir hastalık çünkü. Yanlarından uzaklaşıyorum.

Önce birkaç damla, sonra şiddetli bir sağanak.

Evet, o harika biri. Çok iyi bir damat, harika evlat, iyi bir koca. Peki, kendimi onun yanında neden bu kadar yalnız hissediyorum? Annem ikna olmuyor, ısrarla nedenini soruyor. Dalgınlıkla açık bıraktığı dolap kapağına başımı çarptığımda ağzıma geleni söylediğim halde o sessizce özür dilediği için. Yaptığı her şey bana battığı için. Sinirlerime hâkim olamadığım, suçlu hissettiğim ve artık bütün bunlara dayanamadığım için. Evet, belki de sadece bunun için.

Benden on yaş büyük, muhtemelen erken ölecek. Böyle kötücül düşünceler ancak yağmurda yürürken aklına gelir insanın.

Üstelik bunda benim de payım olacak. Bırakıp gitmeye cesaret edemediğim için ölümünü içten içe isteyeceğim. Suçluluktan aylarca evden çıkamayacağım sonra. Teselliye gelenler, her şeyi zamana bırakmak gerekir, diyecek, bütün acıları zamana havale edecekler. Atkım sırılsıklam. Boynuma defalarca dolamışım. Az önce rüzgârdan nasıl koruduysa şimdi nefesimi kesiyor. Çıkarıyorum. Yaklaşan ilk taksiye el kaldırıyorum.

Mavi saçlı haklı çıkıyor. Eve dönerken yağmur diniyor, bulutların arasından süzülen güneş ışınları etrafı ısıtmaya başlıyor. Kapı kilitli değil, açıyorum. İşten erken çıkmış olmalı, gelir gelmez kombiyi açmış. İçerisi sıcak, iştah kabartan nefis bir koku. Mutfak kapısından başını uzatıyor. Telefonu almamışsın, merak ettim, diyor. Yanına gidip boynuna sarılmak geçiyor aklımdan. Yapmıyorum. Sokak kapısı aralık. Yağmurluğumdan sular damlıyor.

Daldan Düşme Korkusu

Çimenlere uzanmış yatıyorum. Üstümden bulutlar geçiyor, her seferinde başka şeye benzettiğim silik, uçucu hayaller. Hortumu gövdesinden büyük bir fil, havlamak üzere ağzını açmış köpek, bir fincan kahve. Fincandan çıkan duman döne yüksele köpeğin üzerinden geçiyor, filin hortumuna değecekken tam, dalların arasında kayboluyor. Bitti, bulutlar da gitti, artık yalnız dallar ve yapraklar. Birbiri üzerine binen dallar onlarca yerinden çatallanarak gökyüzünü parçalara ayırıyor, boş fotoğraf çerçeveleri gibi. Yeşil kuyruklu çok güzel bir kuş çerçevelerden birinin köşesine kondu. Ne kuşu bu? Kendisi bile bilmiyorsa ne fark eder, varsayalım ki saksağan. Başka birisine anlatmayacağıma, bugün çok güzel bir saksağan gördüm demeyeceğime göre ne işime yarar? Başını çeviriyor, uzun kuyruğunun üstünden uzaklara bakıyor. Bu zarif hareket benim için. Telefonu bırakıyorum elimden. Parlak yeşil tüylerine bakacak, sonra unutacağım onu. Geldiği gibi hafif bir hareketle çıkıyor çerçeveden.

Ne işim var burada? İnsan neden bir ağacın gölgesine yatar ya da neden üstüne uzanan dallarına bakarak hayaller kurabileceği bir ağaç arar? İyi ya işte, daha bir hafta önce toplantının ortasında pencereden dışarıya bakıp böyle bir tembelliğin hayalini kurmuyor muydum! Ne değişti? Serçeler her zamanki aymazlığıyla daldan dala uçmayı sürdürüyor ya, ona bozuluyorum belki. İçinde bulunduğum durum biraz saygıyı hak ediyor. Çünkü ben beş gündür, her sabah sekiz buçukta bir mesai titizliğiyle geldiğim bu ormanda simidimin yarısını onlarla

paylaşıyorum. Çünkü simit dâhil hiçbir şeyimi paylaşmadığım Serkan bile işten çıkarıldığımı duyunca başını telefondan kaldırıp manasızca da olsa bir süre yüzüme baktı. Ya ötekiler? Sanki artık başka biriymişim gibi davranmaya başladılar. Yüzüme öyle bir şey söylemediler tabii. Ama bunu bakışlarıyla, bazen görmezden gelerek, konuşarak yahut suskun kalarak yaptılar. Aynı şeyi ifade etmenin bin çeşit yolu varmış meğer. Herkes kendi meşrebine göre bir yol belirledi. En dürüst davranan temizlik personeli Cevdet oldu galiba. Daha birkaç ay önce kahvemi getirdiğinde, "Ah be müdürüm, sen olmasan biz ne yaparız!" diye takılmıştı. İnanmıştım ben de. Son gün ofisteki eşyalarımı toplarken yanıma geldi. Geçmiş olsun, üzüldük faslına hiç girmeden, "Çıkarken pencereleri kapatıp ışığı söndürüver bir zahmet," dedi.

Göğsüme bir şey düşüyor, küçük bir meşe palamudu. Gömleğime işlenmiş bir arma gibi duruyor. Bundan sonraki kariyerime Meşe Palamutları Daire Başkanı olarak devam etmeliyim belki de. Elime alıyorum, ışığa tutup dikkatle inceliyorum. Yüzeyi pürüzsüz, belli belirsiz çizgileri var. Önce bu meşe palamudundan başlamalı, sonrası kendiliğinden gelir. Birkaç haftaya kalmaz ormanın dilini çözmeye başlarım. Mesela ağacın yosunla kaplı kısmına sırtımı verdiğime göre demek ki kuzeye bakıyorum. Bunu bilmeyecek ne var, ben asıl rüzgârları, kuşları, ağaçları tanıyan biri olmak isterdim. Öyle türünü, hangi iklimde yetiştiğini bilmek değil ama, ağaçları gölgesinin serinliğinden, kuşları sesinden ayırt edebilmek bahsettiğim. Sözgelimi, geçmişte yaşadığım bir olayın zamanını hatırlayamadım, işte o zaman duyduğum çiçek kokularını anımsamalıyım. Bazen tek bir şey insanı başka biri yapmaya yeter. Esin de ister böylesini.

Dün gece bir sürü zırva anlattım ona. Pazartesi günü yaptığım sunumu çok beğendiler, başka müdürlükler için de benzer bir sunum hazırlamamı istiyorlar, dedim. Çok yoruyorsun kendini, dedi güzelim. Siyah saçlarına kapanıp ağlasam yeriydi.

Pişkin pişkin televizyon izlemeye devam ettim, o da kitabına döndü. Okuduğu satırların altını çizerken huzurlu görünüyordu. "Mutluluk başka bir şey," demişti bir seferinde. Bir gece köpek gibi içmiştik, sarhoştuk, onu ilk aşkını anlatmaya zorlamıştım. İnsanın mutluluktan başının dönmesinin nasıl bir şey olduğunu anlatmıştı uzun uzun. Gövdesini bütün ağırlığıyla bana yaslamıştı. "Yanında huzurluyum," demişti sonra. "Önemli olan da bu." İnanmıştım. İnanmaya ihtiyacım var. Bir insana, tanrıya, Esin sana. İlk fırsatta söyleyeceğim, belki bu akşam. Beni anlamasını istiyorum. Yanlış anlarsa o başka tabii. Şimdiden su koyvermeye başladım. Anlaşılmak falan değil derdim, istediğim gibi anlaması, haklı bulması yani. Kafamın içinde ne çok ses ne çok gürültü var.

Gözlerimi kapıyorum. Rüzgâr üzerimde dolaşıyor, ağaçların arasından süzülerek geçiyor. Bazen bir tanesini belinden yakalayıp sertçe silkeliyor. Böyle olunca dalların sesini duyabiliyorum. Birbirine yaklaşıp uzaklaşan dallar önce en zayıf yapraklarını döküyor. Bir çocuk vardı, Can. "Herkes ceviz ağacına tırmanabilir," demişti. Yalan söylüyordu, herkes tırmanamazdı. Öncelikle bir ceviz ağacı bulmak gerekliydi, sonra benimki gibi altı kauçuk spor ayakkabısı ve bir sebep. İnsan durup dururken bir ceviz ağacına neden tırmansın ki? Gülümseyen, meraklı bakışlarla izleyen, bukleleri yanaklarını örten bir sebep gerekirdi. Aşağıda iki kişiydiler. Zeynep gözlerini açmış, hayranlıkla bana bakıyordu. Onu ilk defa yukarıdan görüyordum, buradan da güzeldi. Can hırçınlaştı, bir ayağını yere vuruyor, diretiyordu. "Herkes tırmanabilir ama orada duramaz, düşmeden duramazsın."

Onu haklı çıkarmak istemiyordum. Yorgundum, sağlam bir yere basabilsem kollarımı dinlendirebilirdim. Ağaca tırmanırken yardımcı olan kauçuk ayakkabı artık işimi zorlaştırıyordu. Sonra birdenbire gökyüzü yer değiştirdi. Dalların arasında kayboldu. Gözümü açtığımda önce Zeynep'i gördüm. Gözlerindeki hayranlık yerini düş kırıklığına bırakmıştı. Can'ı o zamanlar

hafife almışım, haklıydı. Bu korkuyu ilk o gün tatmıştım, yıllar sonra yine aynısını yaşıyorum. Bütün korkulara isim verip geçiyoruz, buna ne ad vermeli? "Daldan düşme korkusu" desem bir tek ben anlarım. "Karşındakini hayal kırıklığına uğratma korkusu" daha iyi.

Nasıl söylerim, kapıdan girince mi, akşam yemeğini mi beklemeli? Yarın söylesem, önce işyerindeki sıkıntılardan söz etsem. Derken meşe palamudumu cebime atıp bir çırpıda ayağa kalkıyorum. Üzerimdeki tozu, yaprağı silkeleyip kendime şöyle bir bakıyorum. Ayakkabımda çamur yok, kravatım düzgün. Meşe Palamutları Meclisi'ne gireceksem önce orman perilerine beğendirmeliyim kendimi. Eve gideyim, Esin'in karşısına geçeyim, o ağaçtan benimle birlikte düşebilecek mi, bunun için sebebi var mı göreyim. Başka türlü bir korku uyanıyor içimde, umduğunu bulamama korkusu. Hava kararıyor, eve dönme korkusu.

Sonra sahil yoluna kadar yürüyüp bir taksi çeviriyorum. O sırada Esin arıyor. Tedirginlik içinde duraksıyorum. Üst üste arayınca cevaplamak zorunda kalıyorum.

"Alo," diyor.

Sesi gergin, her şeyi öğrendiği belli.

"Alo, orada mısın?"

"Evet," diyorum. "Evet, buradayım."

Mutlu Çiftler Tangosu

Az önce salondaki ampullerden biri patladı. Oda loş. Mektubu sehpaya bıraktım. İçinde bolca boşluk barındıran kısa bir yazı olmuş. Yazan, katılımcı bir okur hayal etmiş belli ki. Giderayak, anlamını karnında taşıyan bir metinle okurunu sınamak istemiş. Üstüne bir de karanlık eklendi. Mektup olmasaydı umursamazdım. Odayı görmek için ışığa ihtiyacım yok. Kanepenin desenlerini gözüm kapalı çizebilirim, şimdi siyaha çalan yastık aslında koyu kırmızıdır, desenleri kumaşın içinden siyah iplik geçirilerek işlenmiştir. Mektup olunca işler değişti. Sehpa olduğunu varsaydığım karaltının çevresinden dolanıp yatak odasına gittim. Masa lambasını yakıp mektuba dikkatle baktım. Tam ortadan ikiye katlanmış. Işığa yaklaştırdım; tertemiz, üzerinde mürekkep, kahve ya da başka herhangi bir leke yok. Kokladım. Sonra güldüm kendime. Parfüm sürecek değildi ya, bir kere içeriğine uymazdı. Hâlâ gülebiliyor olmama şaşırdım.

O gece de şaşırmıştım. Şarap içip müzik dinlediğim, Sibel'le dans etmek istediğim gece. Yıllardır dans etmiyorduk. İçimde böyle bir hevesin doğduğu zamanlarda belinden tutup kendime yaklaştırdığım kadın Sibel olmuyordu. Bundan haberi yoktu tabii. O bilgisayar başında romanıyla uğraşırdı çoğunlukla. Elimde şarap, kanepeye kaykıldığımı gördüğünde alkolün etkisiyle kendimden geçtiğimi düşünürdü belki. Evet, ama yalnızca bu değil. Böyle zamanlarda hayalî kadınlarla dans ederdim. Bu yüzden Sibel'le dans etme isteği heyecanlandırdı beni. Yine de acele etmedim. Onu kollarıma aldıktan sonra gözlerimi kapatıp başka birini hayal etmek istemiyordum.

Yanına gittim, elinden tutup bilgisayar başından kaldırdım.

"Neyin var senin," dedi.

"Yalnızca dans etmek istiyorum."

Kolunu boynuma doladı. Gözlerini kısarak şarabımdan küçük bir yudum aldı. Parça tanıdıktı ama adını hatırlayamadı. "Mutlu çiftler tangosu," dedim, inanmadı, yüzü gölgelendi. Adımları sık sık benimkine dolaşıyordu. Dinlemediğini biliyordum. Müziğin kendisini değil, bilgisini arıyordu. Gözlerimi kapadım, boynunun kuytusundan öptüm. Önce müziği dinleyerek öptüm, sonra öperek müziği dinledim. Yavaş başlayan ritim giderek hızlanıyordu. Gözümü açmadan, parmaklarımın hafızasına güvenerek ellerimi vücudunda dolaştırdım. Birlikte kanepeye doğru ilerlerken eli kadehime çarptı. Bir anda kollarımdan sıyrılarak elimdeki kadehi yakaladı. Abartılacak bir şey yoktu, halıya birkaç damla şarap dökülmüştü sadece. Panik içinde banyoya gidip bir sürü bezle geri döndü. Kanepeye oturdum. Kalan şarabı bir yudumda bitirdim. Sibel ne için kullanıldığını kendisinin de bilmediği deterjanları halının üstüne boca ederken mutlu çiftler tangosu devam ediyordu.

Kâğıt tanıdık. Defteri açıp sayfanın yırtıldığı yeri buldum. Bu masada, şu an oturduğum yerde yazmış. Nasıl görünüyordu acaba? Yazısı her zamanki gibi, elleri titrememiş demek ki. Tıkabasa dolu çöp kovasını bir tekmede yere devirdim. Buruşturulmuş gazeteler, ödenmiş faturalar, bir de elma koçanı. Tek seferde yazılmış. Daha sabah kahvaltı etmiştik. Masayı toplarken, "Neyin var senin," demişti. Cevap olarak öpmüştüm onu. Beni ne zaman suskun görse, neyin var, derdi. Asıl derdi olan oymuş.

Yatağa uzandım, yastığındaki saç tellerini topladım tek tek. Bunlarla ne yapacağım diye düşünürken dün gece yanımda olduğunu anımsadım, gülümseyerek iyi geceler dediğini, uyuduğunu. Televizyonu açıp kanallar arasında dolaştım bir süre. Telefonu hâlâ kapalıydı. Sakin olmalıydım. Yazıya bakmalı, tekrar tekrar sözcüklerin üzerinden geçmeli, sonra gözlerimi kapatıp sabırla harflerin, cümlelerin bana açılmasını beklemeliydim.

Olmuyordu. Kelimeler karanlığın içinde anlam çoğaltıyor, daha önce duymadığım gizli manaları ortaya çıkıyordu. Bir süre sonra kâğıtta yazanları okuyamaz oldum. Harfler bile yabancıydı, öncesinde duymadığım bir dile aitti sanki. Mektuba iyice dalmışım. "Neyin var senin?" sorusuyla ürperdim.

Donuk bir ses. Uzak. Cevap beklemeyen. Sitemli. Doğruldum. Televizyondaki adam benzer bir odada aynı soruyla ürpererek yataktan kalkıyordu. İzlediği kanaldaki başka adam da, bir başkası da. İç içe geçmiş ekranlarda sonsuz sayıda adam. Dünya üzerinde milyonlarca erkek gecenin bir yarısı, "Neyin var senin?" diyen kadını arıyordu. Gözlükleri olanlar takıyor, olmayanlar ekrana yanaşıyor, mucize olsun, kadına ilişkin bir işaret belirsin istiyorlardı. Uyandım. Televizyon açık kalmış. Kapadım. Pencereyi açıp bir sigara yaktım. Dumanını uyanmak üzere olan şehrin yüzüne üfledim.

Adaçayı

Oturur oturmaz bir adaçayı söyledim. Kahvenin ortasındaki döküm soba gürleyerek yanıyor. Üzerinde kızaran portakal kabukları. Gözlerimi kapadım. Adaçayı kokusunu içime çektim. Sobanın kapağı gıcırdayarak açıldı. Biri demir çubukla ateşi karıştırdı. Yarısı yanmış odunlar çatırdayarak dağıldı. Tatlı bir uyuşukluk kapladı içimi, biraz daha burada kalırsam masanın başında uyuyakalacağım. Kalkmalı, diye düşündüm. Önce dışarının ayazında iyice ürpermeli, eve gidince battaniye altında güzel bir uyku çekmeli. Tam garsonu çağıracakken onu gördüm, bir köşede, tek başına. Pencereden dışarı, sokağa bakıyordu. Ben de baktım. Yapraklarını dökmüş ağaç dalları rüzgârla ileri geri sallanıyor, üşümüş bir kedi arabanın kaputu üzerinde tortop olmuş uyuyordu. Sonra sarı kafalı bir çocuk geçti, sırtındaki okul çantasını hoplata hoplata, telaşsız.

Aradığımı dışarıda bulamayınca tekrar ona döndüm. Aklından ne geçiyordu acaba? Belki de hiçbir şey. Yalnızca sokağı seyrediyordu. Bir şeyler düşünse yüzü gölgelenirdi çünkü, kaşlarını çatardı, ne bileyim, gözünü kısar, dudağını bükerdi. Ama öyle değil. Güzel bakıyordu. Gördüklerinin onu heyecanlandırdığı belliydi. Bakışlarını ağaçta unutarak ütüyü prizden çekip çekmediğini düşünecek kadınlara benzemiyordu. Nedense, onun gözleriyle dışarıya baksam bambaşka şeyler görebileceğimi hissettim. Kuru dalların fısıltısını bir tek o duyabiliyordu, onun duyduklarını da yalnızca ben bileyim istiyordum.

Garson boşalan bardakları topluyordu. Yüzünü çevirdi, göz göze geldik. Gülümsedi. Ben de hafifçe başımı salladım. Yan masadan bir gazete alıp okumaya çalıştım. Aynı haberin üzerinden defalarca geçtim. Hiçbir şey anlamıyordum, aklım ondaydı. Bu samimi gözler kurumuş ağaçta bile bir güzellik görebiliyorsa bende de sevilmeye değer bir şeyler bulabilirdi. Belki de bunca zaman içimde gizli bir hazine taşımıştım, fark edecek birisiyle karşılaşmadığım için varlığından dahi habersizdim. Olamaz mıydı? Birazdan çantasını kapıp çıksa ben de böyle yontulmadan ölür giderdim, hiç yaşamadan, kendimi bile tanımadan.

Çay ocağına doğru baktı. Paniğe kapıldım, kalbim duracak sandım. Bundan sonra hayatım ona bağlıydı sanki, gitmesin istedim. Garsonu çağırdı. Çocuk, elindeki tepsiyi döndürerek geldi. Boş bardağı işaret ederek bir çay daha istedi. Sevinmiştim, heyecandan çatallanan sesimle, "Bir çay da bana," dedim. Bir kez daha göz göze geldik. Yüzünün önüne düşen perçemi kulağının arkasına attı. Ellerini gördüm, güzel ya da çirkin değil, sıradan, yaşayan bir el. Öyle tırnakları kırılmasın diye sakınılan, sabah akşam krem sürülenlerden değil. Bu ellerle pırasa doğrayabilir insan, dikenlerine aldırmadan bir çiçeği kavrayabilir. Avuçlarımın arasında olduğunu hayal ettim. Sonra bir şey oldu, durup dururken gülmeye başladı. Kafasını sağa sola oynatarak sanki birinin ya da bir şeyin hareketini takip ediyordu. Kalktım. Yanına gittim. Eğilerek dışarıya, onun baktığı yere baktım. Küçük bir serçe rüzgârla havalanan ekmek kırıntılarının peşinde koşuyor, hiçbirinden vazgeçmek istemiyordu. O anda beni fark etti. Gülümseyerek, " Merhaba," dedim.

Ankara'da Denize Karşı

En çok bozkırın ortasındaki denizi severim. Kocaman yapraklı ağaçların gölgesinde, atkestanelerinin üstüne basarak yokuş aşağı inerken apansız karşıma çıkacak gibi olanı. *Hayda*, derim. *Şimdi durduk yerde nereden çıktı bu deniz*. Denizi gören, kıyısında oturup içmeye bir bardak çay, çayı bulsa sohbete dost arayacak.

Üstümde hafif bir elbise, ayağımda sandaletlerle deniz kenarında bulurum kendimi sonra. Esintiye aldırmadan, sahil boyunca incik boncuk tezgâhlarına baka baka yürümeye başlarım. İstiridye kabuğu kolyeler, rengârenk küpelerin arasında gösterişsiz bir yüzük dikkatimi çeker. Tam uzanacakken birisi önce davranır. Ellerimiz yüzüğe uzanmış, kalakalırız. Birbirimizi tanımadığımızdan değil, bir anda karşılaşmanın verdiği şaşkınlıkla bakışırız. Neden sonra toparlanır, kucaklaşırız. Tedirginliğimiz yerini abartılı bir sevince bırakır.

"Nasılsın?"

"İyiyim. Sen nasılsın?"

Geçmişteki yakınlığımız bir merhabadan fazlasını gerektirir. Sahildeki çay bahçelerinden birine otururuz. Sonra yüzünü denize dönmüş iki kişiden ne beklenirse artık.

Ön masadaki küçük afacan ufaladığı simit parçalarını denize atar. Balıklar bir anda simit parçasına üşüşür. Gümüş pırıltılar saçarak birbirlerinin sırtından kayar, her hamlede kendilerine yer açmaya çalışırlar. Cehennem ateşi gibi fokurdar deniz. Ta ki uğruna savaşacak bir şey kalmayıncaya dek. Her biri kaptığı simit parçasıyla bir yana dağılır. Bakmışsın, simitten eser

kalmamış, balıklar da yok, denizin üstü yine çarşaf gibi. Çocuk elini çırparak güler. Ben de gülerim, arkadaşım da. Birbirimize bakar, bir süre de öyle güleriz. Çocuk işte, demenin sessiz bir yoludur bu. Eski tanışlar konuşmadan anlaşabilir. Çocuk işte demek, hayat işte demenin başka şeklidir belki de. Arkadaşım ve ben buna benzer anlar yaşamışızdır. Ekmeğe üşüşen balıkların telaşını görünce sevinç içinde kaldığımız, insanların arasında koşuşturarak neşemizi onlara da bulaştırmak istediğimiz olmuştur. Şimdi yaşı kırka dayanmış iki kadın olarak çocuğun sevincinden bize geçen küçük bir tebessümdür yalnızca. Ufaklık sonsuz bir şimdi içinde yaşarken, biz buruk anıların hüznüyle güzel olan her şeyin tadını ıskalarız belki de.

Çaylar gelir. Ben açık istemişimdir. Arkadaşım fincanda, demli. Garson ince belli bardakta zift gibi çayları önümüze koyar. Bir şey söylemeden bir yudum alırız. Aradan uzun zaman geçmiştir, konuşmaya değecek bir şeyler bulmak zordur. Eski hesaplar kapatılmış, kırgınlıklar unutulmuştur. Son görüşmemizin üstünden belki yirmi yıl geçmiştir. Neler olmaz ki bunca zamanda, aileler kurulur, aileler dağılır, çoluk çocuğa karışılır. Hepi topu üç cümlede özetlenir bütün yaşam.

Yine de güzel bir gündür. Güneşin sıcaklığı ortamı yumuşatır. Kimsenin acelesi yoktur. Eller cepte, adımlar ağır. Aylaklık etmenin tam sırasıdır. Sahile balıkçı tekneleri yanaşır. Kavruk tenli şu adam kasaya istiflediği balıklardan birkaçını kıyıda bekleyen kedilere atsa ya! Atmaz. Bana mı güvendi, gitsin fare avlasın diye düşünür belki. Yazlıkçılar balığın pahalılığından şikâyet eder. Üstelik tam mevsimidir. Kasabanın yaşlıları sırtını güneşe vermiş oturur. Denize yüz çevirmiş gibi dursalar da aslında dalgaların sesini dinlerken hafızalarından geçmiş yazları, başka denizleri çağırırlar. Onların baktığı manzara tatilcilerin gördüğüyle bir değildir. Belediye binası o beton yığınına taşınmamıştır daha. Şimdi pasaj yapılan yerde badem ağaçları durur. Seyyar tezgâhların sıralandığı sahil doldurulmamıştır.

Masasında oturup limonata içtikleri çay bahçesinin yerinde balıklar oynaşır.

Arkadaşım hâlâ bırakmadıysa bir sigara yakar. Sonra içimizden biri bir şey söyleme gereği duyar. İlk aklımıza geleni kendimize saklarız.

"Hava ne güzel," diyebilir mesela.

"İyi ki karşılaştık," der öteki de. "Bunu daha sık tekrarlayalım."

En son ne zaman görüştüğümüzü düşünürüz. İkimizden biri bu vefasızlığın tarafı değilmiş gibi sitem eder. Öteki utanır, belki ben. Kendimce sebepler sıralamaya başlarım.

"İş güç derken her şeyi unutuyor insan."

Arkadaşım ikna olmuş görünür, ısrar etmez. Hayatımızı dört cümlede özetledikten sonra sıra eski günlere gelir. Yalnızca güzel zamanları hatırlamalı, bir bardak çay içip iyi dileklerle ayrılmalıyız, böyle olması gerektiğini ikimiz de biliriz. Araya uzun bir sessizlik girer. Söz tıkanınca o da benim gibi utanır mı bilmem. Sonra önemli bir şey hatırlamış gibi gülümser. Geçen yıl tesadüfen ortak bir tanıdığımıza rastlamıştır. Bu hatıranın aramızda hiç konuşulmamış başka anları çağıracağını sezdiğinden belki, susar. Bu sıkıntılı sessizliğe son verdiği için minnetle bakarım ona. Eskiden yakın olduğumuz ama yıllardır haber alamadığımız biridir sözü edilen. Laf lafı açar, söz eninde sonunda denizden uzak memlekette, bozkırın ortasında geçen bir âna varır.

"Ankara'da eylül ya da ekimdi."

"Nasıl da ayaz vardı, hatırlıyor musun?"

"Evet, Ankara malum, buralara benzemez."

"Eylül geldi mi akşamları ayaza keser."

Bir anda yıllar öncesine gider, Ankara'nın caddelerinde dolaşmaya başlarız. Bir baksak denizi göreceğiz yine. O sırada beklenmedik bir şey (önümüzden geçerken aniden alçalan bir martı ya da sıçrayan bir balık sürüsü) bize sahilde olduğumuzu

hatırlatır. Ama çoğunlukla böyle olmaz. Geçmişten aklımızda kalanlar şimdiki ânın üstünü örter. Onun gözünde de aynı görüntüler canlanır mı bilmem. Kızılay'dan Tunalı'ya yürüyoruz. Başkaları da var, en çok, koluna girdiğim uzun boylu, kumral oğlan var. Her gördüğümüze bir kulp takıp her söylenene gülüyoruz. Ben en çok, koluna girdiğim oğlanın sözlerine gülüyorum. İkimiz kalabalıktan ayrılıyoruz. Benim neşeli halime inat, o keyifsiz görünüyor. Sonra kısa, kopuk cümlelerle anlatmaya başlıyor. "Başka birisi var," diyor. "Ben zaten bir süredir..."

"Kim," diye soruyorum. "Neden?" demenin anlamsız kaçacağını düşündüğüm için belki.

Yolun ortasında duruyoruz. Arkamı dönüp baktığımda gülüşerek yaklaştıklarını görüyorum. Şimdi karşımda oturan arkadaşım endişeyle bize bakıyor. Göz göze gelince her şeyi anlıyorum. Ellerimi ceplerime sokuyorum sonra, vitrinlere bakıyorum, caddenin kalabalığına, yürüyen insanların ayaklarına, ayakkabıların kaldırımda bıraktığı izlere. O sırada tuhaf bir şey oluyor, başımı kaldırıp uzaklara bakınca birden denizi gördüğümü sanıyor, şaşırıyorum. Ankara'da denizi ilk görüşüm bu.

Bunları düşünürken arkadaşımın sesiyle kendime gelirim.

"Bir çay daha içelim. Bir daha ne zaman görüşürüz kimbilir."

Ne çay içmeye isteğim kalır ne de sohbet edecek halim. Bir bakarım, tekrar başladığım yere, yokuşun başına dönmüşüm. Kuru bir Ankara soğuğu yüzümü ısırıyor. O an gözümü yoldan ayırmadan, gideceğim yere bir an önce varmak en iyisidir. Çünkü başımı kaldırıp binaların silikleştiği ufuk çizgisine bakarsam tekrar denizi hatırlarım. Karşımda uzanan genişliğe daha az inanarak ısrarla aynı yanılgıya düşerim.

Balıkgözü

Yine aynı saatte uyandım. İşler yolunda yani. Biyolojik ritmim tıkır tıkır işliyor. Her gün aynı saatte delirmeye başlıyorum, sekize iki saniye kala. Melodisi sinirlerimi bozan eski saatim çalmaya başlamadan hemen önce çıt diye bir ses çıkarıyor. Palas pandıras yataktan çıkıyor, melodi başlamadan alarmı kapamaya çalışıyorum. Çoğu kez geç kalıyorum. Buraya taşındığımızda bulduk onu. Eski bir kilimle birlikte önceki kiracılardan kalan bir kaç eşyadan biriydi. Ayla, kilimin üzerini kaplamış kedi tüylerini görünce temizlenemeyeceğini bahane edip ikisini de atmaya kalktı. Ben kıyamadım. Nedense, evin bir parçasıymış gibi geldi bana. Bir gün taşınırsak biz de yeni kiracılara bırakırız diye düşündüm. Bana göre hayatı güzelleştirecek küçük detaylar bunlar, hayatı güzelleştirmek önemli. Uyandıktan sonra ilk yaptığım şey salona geçip Balık'ı yoklamak. Epey yaşlandı. Yerinde olduğunu görünce mutlu oluyorum, mutlu olmak önemli. Uzun süre isim düşündükten sonra adını Balık koydum. Onu bütün gerçekliğiyle ifade edecek en iyi ismin bu olduğunu düşündüm.

Eşyaların düzenlenmesi bitti sayılır. Toza, tere ve hatıralara belendiğim bir buçuk ayın sonunda işler az da olsa yoluna girdi. Bir süre önce evdeki eşyaların yavaş yavaş eksildiğini fark ettim. Mesela Ayla'nın Samatya sokaklarında dolaşan hurdacıdan aldığı bakır sahan. Mutfak dolaplarının kalabalığında çoktan unutulmuştur. Artık ihtiyaç duyulmadığından yokluğu kolayca gözden kaçabilir. Tencere tava yığınını eşelediğin bir gün alıştığın kızıllığı yerinde göremezsin. O zaman dersin ki

burada bakır bir sahan vardı. Olamaz mı? Olabilir. Eşyalar geride bıraktıkları boşluktan da tanınabilir. Dolaplar, çekmece içleri yavaş yavaş boşaldı böylece. En kötüsü de, bütün bunlar kendini hissettirmeden yavaş yavaş oldu.

İlk kaybolan, kartondan yapılmış metal aksamlı küçük müzik kutusuydu, Ayla için almıştım. Giderken onu da bırakmıştı. Sadece kişisel eşyalarını götüreceğini söylemişti. Ortak geçmişimizle ilgili hiçbir şey istemiyormuş. Bu müzik kutusunu kişisel eşyadan sayıp saymadığını merak etmiştim doğrusu, saymıyormuş. Komodinin üzerindeki ıvır zıvırı bavuluna doldururken müzik kutusu da bana ait parfüm ve deodorantla birlikte kaldı. O zamanlar bazı kuruntularım vardı. Mesela eşyalar Ayla'nın bıraktığı yerde sonsuza kadar kalacak, aylar geçip üzeri tozla kaplandığında bir Ayla dokunuşu arayacak sanmıştım. Öyle değilmiş meğer.

Müzik kutusu emin olduğum ilk kayıptı. Aslında uzun zamandır şüpheleniyordum. Ayla gitmeden önce temizliğe gelen kadınları bu nedenle sürekli değiştiriyorduk. Ayla saçmaladığımı söylüyor, mantıklı açıklamalarıyla beni sakinleştirmeye çalışıyordu. Ona göre, bizimki gibi tıka basa dolu evlerde (bunu özellikle vurgulayarak aklınca bana kinaye yapardı) bazı şeylerin kaybolması doğaldı. Bir kalem yanlışlıkla çöpe atılabilir ya da yıllar sonra umudu kestiğin bir anda koltuk minderinin altından çıkabilirdi. Sonunda eşyalarla kafayı bozduğuma karar verdi, Arda'yı da alıp gitti.

Ben de o gittikten sonra bir liste oluşturmaya karar verdim. Ayla'nın iddia ettiği gibi delirmediğimi, eşyaların gerçekten kaybolduğunu gösteren bir kanıt olacaktı bu liste. Boş bir defter alarak mutfaktan başladım. Dolapları sırayla boşalttım. Her birine numara verdim. Ayrıca, tüm eşyaları bulundukları odaya göre bir harfle işaretledim. Yatak odası için Y, salon S, banyo B, koridorda duran üç beş parçaya K. Hepsini kaydetmek bir buçuk ayımı aldı. Aslında yaptığım iş basitti. Uzun sürmesinin nedeni kaydetmek için elime aldığım nesnelerin bana anımsattıklarıydı. Yaşanmışlıklara göre düzenlemenin daha iyi olabileceğini

ancak ikinci haftada akıl edebildim. Sonra baştan başladım. Y-38 (ilkokul birinci sınıfta kullandığım silgi) ile Y-56'yı (üçüncü sınıf karnem) aynı çekmeceye yerleştirdim. Ancak bu sefer de başka bir sorun çıktı. Bu yeni düzen eşyaların arasında manevi bir birlik yaratıyor fakat kullanımı zorlaştırıyordu. Ayla'nın en sevdiği kitap olan *Görünmez Kentler*'le çoğu kış gecesi yatak odasına gitmeye üşendiği için çekyatın kenarında duran battaniye aynı yerde olmak zorundaydı, eşyanın tabiatı bunu gerektiriyordu. Battaniye kitaplığa sığmayacağı için kitabı çekyatın yanına koydum. Bazen bir çatalı, bir çift çorap ve olta takımlarıyla aynı dolaba yerleştirmek durumunda kaldım. Benim için sorun yoktu ama Arda'nın yeni düzenime alışması zaman alacaktı, bazı hafta sonlarını benimle geçiriyordu. Neyse ki çocuklar değişikliğe büyüklerden daha çabuk uyum sağlar. Ben şahsen eşyaların bu birlikteliğini sevdim.

Öğleye doğru çay demledim. Balık, suyun içinde hızlı hızlı dolaşıyordu. Halının üzeri birliktelikleri konusunda kararsız kaldığım nesnelerle doluydu. En zor parça, lacivert üzerine yeşil çizgili, eski moda ince bir kravattı. Onu gümüş kül tablasıyla hatırlıyordum. Kravatın üzerinde küçük bir yanık izi vardı. Sırf bu bile birlikteliklerinin anlamlı olacağını gösteriyordu. Ancak biraz daha düşününce üniversitenin ilk yıllarında elimden düşürmediğim *Analize Giriş* kitabının kravatı yanına çağırdığını hissettim. Bu kravatı boynumdan çıkarmadığım yıllarda neredeyse bu kitapla yatıp kalkardım.

Çayım soğumuştu, tazelemek istedim. Mutfağa gitmek için doğrulunca bir çıtırtı duydum. Dizimden geliyordu, artrit, eski bir tanıdık. Son zamanlarda tekrarlaması için elimden geleni yapmıştım. Birkaç gün içinde dizim şişecek, o sinsi ağrı yüzünden günlerce yürüyemeyecektim. İki yıl önce gittiğim doktor dizimin yıprandığını söylemişti. Yaşlanmaya bağlıymış. Yıllar içinde kemik kıkırdağı aşınarak kayboluyor ve kemikler birbirine sürtünüyormuş. Ara sıra duyduğum çıtırtının nedeni buymuş. Koltuğun kenarına tutanarak yavaşça kalktım. Mutfaktan

buz torbasıyla geri döndüm. Bacağımı koltuğa uzatıp buz torbasını dizimin üzerine koydum. Gözümü kapatınca varlığını hissettiğim tek yer orasıydı. Sanki koca bir diz kapağından oluşuyordum. Birazdan hafifleyeceğini biliyordum, soğuğun ağrıyı yendiğini, daha derinde kendine ait başka bir sızı oluşturduğunu hissediyordum.

Dizime odaklanmış beklerken aklımdan garip bir düşünce geçti. Eşyalar... Dizimdeki kıkırdak gibi yıllar süren bir aşınmanın sonucunda kayboluyor olabilirler miydi, bu mümkün müydü? Bir kıkırdak parçasına oluyorsa kül tablasına da olabilirdi. Eşyalar da kaybolmadan hemen önce kendilerini hatırlatmak için küçük sesler çıkarıyordu belki. Sessizliğe kulak kesildim. Bir süre bekledikten sonra hafif bir sürtünme sesi duyar gibi oldum, ardından küçük bir çıtırtı. Ancak günlük hayatın hayhuyuna sırtını dönmüş, hassas kulaklı birinin işitebileceği alçak perdeden seslerdi bunlar. Tıkırtılar, çınlamalar, tıslamalar... Duyduğunda kolayca yan dairenin kalorifer borusundan geldiğini düşünebilirdi insan. Kütüphanenin raflarını, büfeyi gözümle hızlı hızlı taramaya başladım, bakışım onları kaybolmaktan bir süreliğine kurtarabilirdi belki de. Ama ne yaparsam yapayım, gözüm bir nesnenin üzerindeyken o anda bakmadığım bir başkası kaybolacaktı. Böyle düşününce kalbimin sıkıştığını hissettim.

Kafamdan birbiri ardına düşünceler geçerken telefon çaldı. Ayla arıyordu. Kalabalık bir yerde olmalıydı, arkadan kahkaha sesleri geliyordu. Yarın akşam oğlanı bana bırakmak istediğini söyledi. Önemli bir işi varmış. Uygun değilim, eşyalarla ilgili bir sorun çıktı, dedim. Bu ara evde başka biri olmamalıydı. Gayet ılımlı ve kibardım. O başka biri değil, senin oğlun, dedi. Arda'yı ben de özlemiştim. Bir hafta sonra istediği kadar kalabilirdi. Ama şimdi değil. O kahrolası eşyaların hiçbir önemi yokmuş, öyle dedi. Hemen arkasından hoş olmayan başka şeyler de söyledi. Sürekli konuşuyordu. Bana mı yanındakilere mi söylüyordu anlayamadım. Sakinleştirmeye çalıştım. Bu eşyalar

ortak geçmişimize aitti, bir gün Arda'nın olacaktı. Onun bir çöp yığınına değil, babaya ihtiyacı var deyip telefonu kapadı.

Dizimi bükmemeye gayret ederek bacağımı koltuğa uzattım. Kızgın değil, yalnızca yorgundum. Telefonu kapattıktan sonra hakkımda anlattığı saçmalıkları tahmin edebiliyordum. Bütün bunları unutmak istedim. Pencereden dışarı baktım. Bir an karşı apartmanın ileri geri sallandığı izlenimine kapıldım. Başım dönüyor, kulaklarım uğulduyordu. Ardından tıkırtılar başladı. Çok geçmeden, dalgalara kapılmış bir teknenin içindeymişçesine sarsıldığımı hissettim. Güçlükle ayağa kalktım, birkaç adım attıktan sonra sendeleyip sehpaya çarptım. Akvaryum sallanıyor, sularını sıçratarak sehpanın üzerinde daireler çiziyordu. O an şaşkınlıktan gözleri pörtlemiş Balık'ı gördüm. Zavallı Balık birdenbire dönmeye başlayan dünyasında ne yapacağını bilemez halde suların girdabına kapılmıştı. Yüzeye çıktığında ağzını açıp kapatıyordu. Yakalamaya çalıştım, yetişemedim. Akvaryum sehpanın kenarında bir kaç kez gidip geldikten sonra yere düştü. Balık yerde yatıyordu, kuyruğunu salladı, göğsü hızla inip kalktı, sonra bana uzun uzun baktı.

Sırça Kanatlar

Yadigâr Hanım pencerenin önüne çektiği koltuğa oturup karşıdaki arsayı seyrediyor. Sabahları mutlaka çay ister. Akşama doğruysa limon dilimiyle tatlandırılmış hafif bir ıhlamur. O arsada bir zamanlar bahçeli, iki katlı evler vardı. Hepsi tek tek yıkıldı, zemin düzlendi. Şimdi büyük bir inşaat yükseliyor. İnşaatın tepesindeki vinç günlerdir bulutlara kum taşıyor. Yaşlı kadın gürültüyle çalışan iş makinalarıyla da rezidans olacağı söylenen inşaatla da ilgilenmiyor.

O arsanın arkasındaki yokuşa kondurulmuş bir cami var. Bu caminin minaresi sayesinde her şeyi eski yerine yerleştirebiliyor. Sözgelimi, komşusu Esma Hanım'ın evi minarenin hemen dibine denk gelirdi. Sanki minare, Esma'nın dikiş diktiği odanın içinden yükselirdi. Hemen çaprazında, üst dalları minareden iki parmak aşağıda kalan bir ceviz ağacı vardı. Minarenin bir karış solundaki o güzelim pembe ev Hilmi Bey'indi. Şimdi tek korkusu, inşaatın minareyi de kapatacak şekilde yükselip onu büsbütün kör bırakması. Fincanı pencerenin denizliğine bırakırken Hülya içeriden sesleniyor.

"Mutfakta işim bitti, salona geçiyorum."

"Gel Hülya, gel, çay faslını tamamladım ben."

Hülya, Yadigâr Hanım'ın ilk gördüğü günkü gibi çıtı pıtı bir kız hâlâ. Onu Selahattin'in vefatından hemen sonra yanına aldı. Uzun zamandır ev işlerine yardımcı olacak birini arıyordu. Soğuk, yağmurlu bir kış günü kız kendiliğinden çıkageldi. Islak saçlarını arkadan bağlamış, incecik pardösünün içine yeşil çiçekli, pazen bir elbise giymişti. Beklendiği yere biraz geç

kalmış insanların telaşı vardı üzerinde. Kapı aralığından başını uzatmış, kocaman, kara gözlerini yaşlı kadına dikerek, "Ne güzel ev! Bir yardımcı aradığınızı duydum. Demek artık burada yaşayacağım," demişti. Yadigâr Hanım kızın hassas bir yapısı olduğunu düşünmüştü nedense. Seni kim gönderdi diye soracak olsa hemen darılıp ağlayıverecekti sanki. Kapının eşiğinde soğuktan titreyerek bekliyordu. Haline acımış, biraz da evin kasvetli sessizliğinden kurtulmak için kızı yanına almıştı.

Hülya elinde kova ve bezle içeri girip konsolun tozunu almaya koyuldu. "Siz koltuğa geçene kadar buraların temizliğini bitiririm," dedi.

Bu evde neyin ne zaman yapılacağına güneş karar verir. Sabah güneşi önce yatak odasına vurduğu için Yadigâr Hanım erken kalkar. Işık on bir buçuğa kadar salonun penceresinden dışarıyı seyretmeye müsaade eder, sonra içeridekini oradan kovalar. Yadigâr Hanım gün boyu evin farklı köşelerini aydınlatan, ısıtan güneşle köşe kapmaca oynar. Işığın bu hareketinin evde yarattığı bazı hoşluklar da yok değildir. Sözgelimi Selahattin'le (Yadigâr Hanım'ın deyişiyle Salah'la) yıllar önce, henüz otuzlu yaşların başında çektirdikleri bir fotoğraf: Altıya çeyrek kala, batmak üzere olan güneş pencereden girip aslan ayaklı ahşap konsolun üzerinde duran fotoğrafta Salah'ın sol gözünü bir an için aydınlatır, sonra dudağının hemen üstüne kayar ve yüzüne müstereddit bir ifade verir. Bu yönüyle ev canlı, yaşayan bir varlıktır. Yadigâr Hanım evini sever.

"Bugünü salona ayırdım. Dip bucak temizlemek istiyorum," dedi Hülya o yumuşacık sesiyle tezat oluşturan bir kararlılıkla. Tozunu aldığı şamdanı sehpaya bıraktı.

Yadigâr Hanım'ın bütün dikkati elindeki fincanda. Salah'ın rahmetli annesinin çeyizinden kalma, incecik porselenden bir fincan bu. Üzerine, narin bir ağacın dallarında öten bülbüller resmedilmiş. Şimdilerde bulunmayacak kadar zevkli bir takım. Altı parçadan geriye üç fincanla iki tabak kaldı. Onlara da bir şey olacak diye ödü kopuyor yaşlı kadının.

Hülya temizlik bezini deterjanlı suya batırıp iyice sıktı, kadife koltuğun üzerindeki lekeyi ovalamaya başladı. Sildiği yerin üstünden tekrar tekrar geçerken, "Bir damla leke çözücü katmadan çıkmıyor işte. Siz kokusuna dayanamıyorsunuz ama lekeli olunca da benim içim rahat etmiyor," dedi hanımına bakarak.

Harcadığı çabanın kanıtı olarak kumaşa sürtünmekten kızaran parmaklarını gösterdi. Yadigâr Hanım kayınvalidesini hatırladı. Ne zaman bir araya gelseler lafı punduna getirir, üç çocuk büyütmesine rağmen dikiş dikerek kocasına nasıl destek olduğunu anlatırdı. O da Hülya gibi bir gurur nişanesi olarak parmaklarını gösterirdi hep. Yadigâr'ın pamuk gibi ellerine müstehzi bir ifadeyle bakarak, parmaklarının dikiş dikmekten delik deşik olduğunu söylerdi.

"Salah beni hiç çalıştırmadı," dedi Yadigâr Hanım, Hülya'ya mı kayınvalidesine mi dediğini kendisi de bilmeden.

Bunu ilk kez Bedri Bey'in karısına söylemişti. Şimdi kadının adını hatırlamıyordu. Bir şirkette çalışıyordu galiba. Salah bir akşam habersiz, "Yadigâr bak, sana kimleri getirdim," diyerek Bedri Bey ve karısıyla çıkagelmişti. Yadigâr yarım saat içinde mükellef bir sofra kurunca Bedri Bey şaşırmış (adamın halini hatırladıkça gülmesine engel olamıyordu), yemekleri öve öve bitirememişti. Kadın adamın tam tersiydi, soğuk nevale. Aklı sıra Yadigâr'a yüz vermiyor, daha çok erkeklerle konuşuyordu. Yarım ağızla, "Elinize sağlık," demişti. "Tabii bütün gün evdesiniz, yemekle uğraşmaya fırsatınız oluyordur." Yadigâr Hanım bunu ilk kez o kadına, doğruca gözlerinin içine bakarak söylemişti.

"Salah beni hiç çalıştırmadı."

Kocası sağken her şey öyle canlı, öyle parlaktı ki. Ölüm çok uzak bir ihtimal, hatta imkânsızdı. Her şey bu evde olup bitti. Salah imalathaneyi bu evde otururken büyüttü. Dönemin vekillerini, kaymakamları bu koltuklarda ağırladılar. (Hülya üçlü kadife koltuğun yastığına pat pat vurdu.) Yadigâr Hanım

büyük sofralar hazırlardı. Gümüş çatal bıçaklar, şamdanlar, kristal kadehler... *Kuzu tazeymiş, ne çabuk pişti. İşte konuklar da geldi. Yadigâr Hanım'ın elmalı turtasına doyum olmuyor.* Güzel yemek yapardı, misafir ağırlamayı bilirdi. Ev hâlâ o pırıltılı günlerin ışığıyla aydınlanıyordu.

"Ne güzel, imrenilecek bir hayatınız olmuş," dedi Hülya. İri, cam gibi parlak gözleri gülmekle ağlamak arasında kararsızdı.

Yadigâr Hanım kızın haline acıdı.

"Otur, biraz dinlen. Kendine çay koy."

"Çay içmediğimi biliyorsunuz," dedi Hülya sakin bir sesle. Hanımına bakmadan apliklerin tozunu almaya devam etti. Sonra birden aklına gelmiş gibi, "Vitrindeki ıvır zıvırı elden geçirmek lazım. Bibloların bir kısmını kutulayıp depoya kaldıralım diyorum. Ne kadar titizlensem de üzerleri toz tutuyor," diye ekledi.

Kesme bardakların, kristal kadehlerin, el yapımı bibloların üzerinde dolaşan gözleri en son yaşlı kadının üstünde durdu. "Zaten çoğu eski püskü, modası geçmiş şeyler."

Yadigâr Hanım kızın küstahlığına sinirlendi. "Olur mu öyle şey canım! Sen ne bileceksin, daha dünkü çocuk!"

Ellerinin titrediğini ve bu titremenin dalga dalga bütün vücuduna yayıldığını hissetti. Ellerini bacaklarının altına sıkıştırıp sakinleşmeye çalıştı. Ağzından kötü bir şey çıkmasa iyi olurdu. Yıllar içinde Hülya'yı iyice tanıdı, onu küstürmemek gerektiğini biliyordu. Kız bir heykel gibi donuk gözlerle ona bakarken güneş saçlarına, yüzüne vurdukça görüntüsü eski bir resim gibi soldu. Yüzü, bedeni bir silgiyle silinircesine şeffaflaştı. Ödü koptu yaşlı kadının, o da giderse ne yaparım diye telaşlandı. Aslında bütün bunların ışığın oynadığı küçük bir oyun, bir yanılsama olduğunu bilse de kız duman bulutu gibi dağılıp havaya karışmadan önce bir şeyler yapma telaşına kapıldı. "İyi ya işte, her gün toz almayı bırak sen de, titizlenme o kadar."

Hülya birdenbire toparlanıp tekrar kristallerin tozunu almaya başladı. Kızın işine döndüğünü gören Yadigâr Hanım

gülümsedi. Zaman zaman küstahlıklarına sinirlense de aslında aralarındaki bu ufak atışmalar hoşuna gidiyordu. Bazen, bütün hayatını bir gün Hülya'ya anlatabilmek için yaşadığını düşünüyordu.

"Salah bu zenginliği tırnaklarıyla kazıyarak elde etti. O zamanlar daha imalathane açıktı. Her şeyle tek tek ilgilenirdi rahmetli. Hasat zamanı zeytinliğe tayfayla birlikte gün ağarmadan gider, hava kararınca onlarla bir dönerdi. Adam titiz. Ağaç dibine dökülen zeytinlerin yemeklik çuvala katılmasına katiyen müsaade etmezdi. Onları ayrıca toplatır, sabun yaptırırdı. Sadece yağın kalitesini değil, kurdu kuşu da düşünürdü. Ağacın üstünde biraz zeytin bırakın, kurda kuşa da kalsın, derdi."

Gözlerini Hülya'ya dikerek, "Benim için yaptı," dedi. "Hepsini benim için, elim sıcak sudan soğuk suya değmesin diye. Allah razı olsun ondan."

İlgilenmiyor gibi görünse de aslında kızın can kulağıyla dinlediğini biliyordu. Bunu yüzünün gölgelenmesinden, kaşını hafifçe kaldırıp dudağını ısırmasından anlıyordu. Kız onu dinlerken tozunu aldığı kristalleri dikkatsiz bir tavırla sertçe yerine bıraktı. Bunu bile isteye, Yadigâr Hanım'ın yüreğini hoplatmak için yapıyordu belki de. Sonra kristal meleğin incecik kanatlarının tozunu aldı uzun uzun, okşar gibi. Yaşlı kadın kızın meleği kıskançlıkla elinden düşürüp kırmasından çekindi. Yumuşak bir sesle, "Bırak artık," dedi. "Yeter bu kadar, fazla yorma kendini."

Parmaklarının ucuyla tuttuğu bibloyu yüzünde belli belirsiz bir tiksintiyle yerine bıraktı kız. Cam dolabı kapattı. Sonra ortadaki halıyı elektrikli süpürgeyle tüylerini kabartarak bir güzel süpürdü, toplayıp duvara yasladı. Koltukları çeke çeke ortaya getirdi.

"Aman fazla gürültü çıkarma! Alt daireye yeni komşular taşındı," diye uyardı Yadigâr Hanım.

Kurulmuş bir bebek gibi ortada dolaşan, öteberiyi itip çeken kızı izlerken hayallere daldı yine. Görmüş geçirmiş, iki laf

edebileceğim insanlar olsa keşke diye geçirdi içinden. Kapısının çalındığını hayal etti.

Yadigâr Hanım merhaba. Ben antika işiyle uğraşıyorum. Evinizde güzel eşyalar varmış, bu işe meraklı olduğunuzu duydum. Elimde değerini kestiremediğim parçalar var, fikrinizi almak isterim.

Evlerine de davet ederlerdi belki.

Bu akşam uygunsanız yemeğe buyurun. Zahmet vereceğiz ama hem tanışmış oluruz.

Karısı da zarif birisi olurdu. Onlara eski günleri anlatırdı. Salah'ı, zeytinlikleri, fırında kuzu incik pişirmenin inceliklerini.

Ah Yadigâr Hanım, sizden öğrenecek ne çok şey var!

Yaşlı kadının yüzü aydınlandı.

"Salah'ın İstanbul'dan getirdiği kürk mantoya ne oldu, Hülya? Ne zamandır giymiyorum, dolapta bekliyor. Çıkar havalansın. Önümüz kış."

Hülya bir şeyler söyledi ama Yadigâr Hanım anlayamadı, sesi çok uzaklardan, derin bir kuyunun içinden geliyordu sanki.

"Sonra da kıyma çıkarırsın. Güzel bir köfte yaparım, birlikte yeriz."

Bu kez hiç ses gelmedi.

"Hülya!"

"..."

"Hülya, beni duymuyor musun?"

Duymuyordu herhalde. Hiç ses yoktu. Yadigâr Hanım meraklandı, evi dolaşıp her yerde onu aradı. Bulamadı. O anda Bedri Bey'in karısının adını hatırladı: Figen. Yatak odasındaki perdenin aralığından sızan ışık aynalı konsolun üzerinde küçük bir noktayı aydınlatıyordu. Yoksa toz muydu o? Yaşlı kadın perdeyi sonuna kadar açtı. Işık odaya dolunca âdeta taş kesildi. Her yerde kirli çamaşırlar, bardaklar, içinde küflenmiş yemek artıklarıyla pis tabaklar vardı. Oda tozdan bir örtünün altındaydı. Mutfağa gitti. Bulaşık dolu tezgâhı görünce dudakları titredi. Hiç gücü yoktu sanki. Az önce Hülya sehpanın tozunu

alıp her yeri pırıl pırıl etmemiş, dantel örtüleri sermemiş miydi? Ellerini gördü o an; elmas yüzüğü de yoktu, demek giderken onu da almıştı.

"Zenginleri sevmiyorlar," diye mırıldandı. "İlk fırsatta düşmanlık yapıyorlar."

Hülya'nın daha önce de habersizce ortadan kaybolduğu olmuştu. Günlerce bomboş evde bir başına kalmıştı kadıncağız. Sonra iyice bunaldığı bir anda gümüşleri parlatırken görmüştü onu. Gelirdi. Eninde sonunda çıkar gelirdi. Yorulduğunu hissetti, parmağını kımıldatacak takati yoktu. Pencerenin önündeki koltuğa yığıldı. Gözlerini caminin minaresine dikti.

Onlar

Bir çift gözün ona baktığı hissiyle irkilip gözlerini açtı. Saat altıyı geçiyordu. Yatmadan önce komodinin üstüne bıraktığı suyu sonuna kadar içti. Odaya şöyle bir baktı: şimdi üzerinde oturduğu yatağın hemen yanında, ayağı kibrit kutusuyla desteklenmiş bir komodin, tek kanatlı bir dolap, yukarıda iki küçük pencere, tavandaki rutubet lekelerinin üzerinde örümcek ağına takılmış ölü bir sinek. Pencerenin önünden geçen topuklu ayakkabı tıkırtılarını dinledi. Yavaş, tedirgin adımlar atıyordu sahibi. Çıkardığı sese bakılırsa ayakkabıların üzerinde zor duruyor olmalıydı, her an bir tümseğe takılıp düşecek gibiydi. Bekledi ama bir şey olmadı. Bir süre sonra tıkırtılar zayıflayarak uzaklaştı. Oda buz gibiydi. Battaniyeye sarındı, titreyerek mutfağa gitti. Buzdolabındaki bir parça peyniri çıkardı. Yarısını ekmeğin arasına koydu, kalanı kâğıda sarıp ertesi gün için ayırdı.

Yerken televizyona baktı biraz. Bütün kanallarda son zamanlarda sıklaşan intiharlardan söz ediliyordu: *Her yerdeler,* diyordu spiker. *Komşumuz, yan masadaki çalışma arkadaşımız, simitlerini sevdiğimiz pastanenin kasasındaki çocuk, yeni evliler, evsizler, tinerciler... Sabah gülümseyerek uyanıyorlar, güzel bir kahvaltının ardından alışverişe gidiyor, tez yazıyor, akşamki yemek için hazırlanıp sevgililerine çiçek alıyorlar. Tren düdüğünü duyuncaya, o delilik ânına kadar yaşamanın gereği neyse yapıyorlar. Olaylar yedi ay önce bir kadının hızla yaklaşmakta olan trenin önüne atlayarak intihar etmesiyle başladı. Görgü tanığının ifadesine göre kadının şüpheli, dikkat çeken bir yanı yoktu. Metronun yaklaşmakta olduğunu işaret*

eden düdük çalınca kadın da herkes gibi sarı çizgiye yanaşmış, trenin tünelde görünmesiyle elindeki poşetleri bırakıp rayların üzerine atlamıştı. Ertesi gün şehrin başka istasyonunda bir adam aynı şekilde yaşamına son verdi. Sonraki günlerde de intiharların devam etmesi olayı bambaşka bir boyuta taşıdı.

Televizyonu kapadı. Mutfağa gitti. Çaydanlığa su doldurup ocağın üstüne koydu. Kibriti birkaç kere çaktı. Yanmayınca vazgeçti. Geç kalmıştı zaten.

Geciktiğini kimse fark etmedi. Onunla aynı katın işlerine bakan biri daha vardı: Ali. O erken gelmiş, ortalığı toparlamıştı. Zayıf, kuru yüzlü bir oğlandı. İşteki ilk gününde, ne çelimsiz çocuk, demişti Aynur onun için. Ertesi gün kek yapıp getirmiş, ellerimle yaptım diyerek yarısını çocuğa yedirmiş, kalanını da ona ikram etmişti. Beğendiğini söyleyince, her zaman yapıp getireyim size, demişti. Tombul kollarını açıkta bırakan bluzlar giyerdi. Neşeli, cilveli bir sesi vardı. İşleri yetiştirmeye çalışan birkaç kişi dışında çoğu Aynur'la laklak yapıyordu. Masaların arasında dolaştı, boşları topladı. İntihar etmeden önce onlara ulaşılabilse keşke, diyordu Aynur.

Müdürün seslendiğini işitti. "Yusuf, buraya baksana," demişti gerçi ama ses tonundan kendisini çağırdığını anladı. Odaya girince, "Gel Yusuf," dedi önündeki kâğıtlardan başını kaldırmadan. Sonra eline bir dosya dolusu kâğıt tutuşturdu.

"Fotokopileri çektir, bir de bana çay getir."

"Yakup," diye düzeltti. "Adım Yakup." Sessizce söylemişti bunu, fısıltıyla.

Müdür onu duymamış, odadaki varlığını da çoktan unutmuştu. Şirketlerden ikisinin birkaç ay içinde kapanacağı söyleniyordu. Öyle olursa o kata bakan personelden birinin işten çıkarılacağı kesindi. Hâlâ kimi çıkaracaklarını söylememişlerdi. İki aydır kirayı geç yatırdığı için ev sahibinden tonla laf işitiyordu zaten. Bir an müdüre bu konuyu açmayı düşündü. Başına ne geleceğini bilse başka iş bakardı belki. Vazgeçti. Fotokopileri

çektirip çay ocağına gitti. İçerisi buhar dolmuştu. Çayın altını kıstı. Uzanıp pencereyi araladı. Çayları doldururken Ali geldi yanına. Müdüre gideceğini öğrenince, ben götürürüm deyip tepsiyi elinden aldı.

Bu saatlerde yapacak pek iş olmazdı. Bir gün önce BİM'den aldığı çayı kaçak çayla harmanladı, kavanozlara doldurup kaldırdı. Boş bardakları çalkalarken üzerinde ruj izi olan bir tanesini ayırdı. Bu küçük, etli dudakların Aynur'a ait olduğunu tahmin ediyordu. Dudaklarını izin üstüne yapıştırdı, diliyle tadına baktı. Beklediği gibi şekerli değildi, tuhaftı tadı. Yine de hoşuna gitti. Gözlerini kapatıp kadını karşısında hayal etti. Pantolonunun önü kabarınca eliyle bastırdı. Aynur'un bardağını bir poşete sarıp montunun cebine koydu. Islak bezleri radyatörün üzerine astı sonra. Biraz televizyona baktı. Altyazıyla geçen bir haberde, karamsar müziklerin insanları depresyona sürüklediği gerekçesiyle bazı şarkılara erişim yasağı getirileceği bildiriliyordu. Kanalı değiştirdi. *Görünmeyen bir tehlikenin soluğu ensemizde.* Başka kanala geçti. *İntihar edenlerin hiçbir ortak yanı yok, birbirlerini tanıdıklarını gösteren delil yok. Telefonları, bilgisayarları inceleniyor. Aileleriyle görüşülüyor.* Her şey birbirinin tekrarıydı. Ne kadar değiştirse de hep aynı kanalı izlediği hissine kapılıyordu insan. Bir tek şu sarışın kadın. *Bir grup eylemleri üstlense de herkes rahat bir soluk alsa,* diyordu. Sesi yumuşaktı, ne güzeldi. İçine bir sıcaklık yayıldı. Kadın, memelerinin çatalını gösteren açık yakalı bir bluz giymişti. Sanki daha fazlasını görebilirmiş gibi başını yukarı kaldırdı, öne eğildi. Kapı açılınca hemen kanalı değiştirdi.

İntiharlardan sonra metrolara sıkı güvenlik tedbirleri getirilmişti. Tren gelmeden yolcular istasyona alınmıyor, vagon yanaştıktan sonra yolcular tek tek güvenlik görevlilerinin denetiminde araca bindiriliyordu. Bu şekilde günde ancak üç sefer yapılabiliyordu. Son metroyu da kaçırmıştı. Eve gitmek istemedi. Yolunun üstünde, canı sıkılınca uğrayıp birkaç bira içtiği, sağda

solda konuşulanları dinleyip oyalandığı küçük bir birahane vardı: Lambo. Sahibi iyi adamdı. Birayı çoğu yerden ucuza satardı, hem de su katmadan. Son uğradığında kalabalık bir grubun hemen yanındaki masaya oturmuştu. Birasını içerken hep bir ağızdan konuşan adamları şaşkınlıkla izlemişti. Nereden buluyorlardı anlatacak bu kadar şeyi. Uzun boylu, zayıf, sivri çeneli olan arkadaşlarına bira ısmarlamıştı. Bir şeyi kutluyorlardı ama neyi? Doğum günü, terfi, evlilik, çocuk? Sonra aklına başka ihtimaller de geldi. Adam ev ya da araba almış olabilirdi. Şimdiye kadar kimseye bira ısmarlamamıştı. Para bir yana, kutlamasını gerektirecek bir şey olmamıştı hiç. Oysa şimdi düşününce kıyısından dönen ne çok ihtimal vardı.

Üçüncü biradan sonra sivri çeneli adam kravatını gevşetirken, bu hızla giderse intiharın herkes için kaçınılmaz olduğunu söylemişti, dediğine göre, bazıları sırf bu sebepten canına kıyıyordu. Karşısında oturan bıyıklı sözünü kesmiş, masaya doğru eğilerek olabildiğince kısık sesle, üyelerini intihara yönlendiren gizli bir tarikatın varlığından söz etmişti. Bu tarikat son yıllarda bütün dünyada ses getirecek büyük bir eylem hazırlığı içindeydi. Birahanenin sahibi de bir süre sonra onlara katılmıştı. "Bir cemaate aitler artık, az şey değil. Bu bile başlı başına bir sebep," demişti.

Gittiğinde Lambo'yu kapalı buldu. Kapının üstünde kapalı yazan levhaya aldırmayıp camdan içeri baktı. Karanlıktı, içeride kimse yoktu, terk edilmiş gibi üzücü bir hali vardı. Karşıdaki kuruyemişçinin ağzını aramayı akıl etti. Adam, birahane sahibinin de onlardan olduğunu söyledi. Artık bu kadar yakınına gelmişti demek, canı sıkıldı. Eve gitmek istemedi. Bir süre yoldan geçenleri seyretti. Dışarıda her şey olağan görünüyordu. Dükkânlar çoktan kapanmıştı. Uzun uzun vitrinlerine baktı. Önünde ikişerli, üçerli gruplar halinde gençler yürüyordu, birinin adımları hızlanacak olsa öbürleri hemen koluna giriyor, onu da şamatalarına katıyorlardı. Gençlerin peşinden kahveye girdi. İçeridekiler duman bulutunun içinden bir an dönüp

kapıdan girenlere baktılar, sonra başlarını tekrar televizyona çevirdiler. Masaların çoğu doluydu, çıt çıkmıyordu. Ekranın altında, *Son dakika: İntihar eden bir vatandaşın kendini yola atmadan hemen önce internet yoluyla duyurduğu ses kaydıdır*, yazıyordu. Ses cızırtılıydı, arada kesintiye uğruyordu:

Ölümlerin sıklığından çok belirsizliği, belirsizliğin davetkârlığı ürkütüyor beni. Her sabah aynaya korkarak bakıyor, olası bir hastalığın ipuçlarını arıyorum. Açıkça dillendirmeye cesaret edemesem de onlardan olup olmadığımı bilmiyorum. Bazen tedirginlik kaplıyor içimi, evcilleştiremediğim bir keder. Hayır, diyorum, ben onlardan değilim. Böyle zamanlarda kalabalık arkadaş toplantıları düşlüyorum. Kadehlerimizi ortak hayallerin şerefine kaldırıyoruz. Her şey öyle güzel ki! Sonra kararsız düşünceler sinsice yaklaşıyor. Konuşulan hiçbir şey anlamlı gelmiyor, kelimeler midemi bulandırıyor. Bir kez daha, çekilen her çizginin dışında buluyorum kendimi. Hemen oradan kaçmak, görünmez olmak istiyorum. İşte o zaman sirenler çalıyor kulaklarımda, bir trenin farı gözümü alıyor, onlara karışmayı delicesine arzuluyorum.

Ses kesildikten sonra cızırtı bir süre devam etti. Yakup önüne bırakılan çayı içti. Cebinden çıkardığı bozukluğu tabağın içine bırakıp çıktı. Caddenin sonuna kadar yürüdü. Durduk yerde sigara çekti canı. Cebine baktı, yoktu, bıraktığını hatırladı. Tam da zamanını bulmuştu bırakacak. Köşedeki büfeden bir paket sigara istedi.

"Bozuk yok, üstüyle çakmak vereyim," dedi kasada duran adam. Kiloluydu, sarkık yanakları yüzünde kocaman duruyordu. Konuşurken gözünü televizyondan ayırmadan çekirdek çitliyordu.

"Çakmağım var. Paramın üstünü alayım ben."

"Bozuk yok, dedik ya. Alt tarafı bir sigara, alacaksan al."

Adam sesini yükseltince püskürttüğü çekirdek kabuklarından biri yüzüne geldi. Elinin tersiyle sildi. Siktir git, diyecek oldu, vazgeçti.

"İyi, ver bir tane."

Adam gözünü ekrandan ayırmadan sigarayla çakmağı uzattı. Yakup köşeyi döner dönmez hevesle paketten bir sigara çekti. Çakmağı ateşledi. Alev almayınca tepesi attı. Geri dönecek, okkalı bir küfür sallayıp çakmağı adamın suratına fırlatacaktı. Caydı sonra. Cebindeki kibritle bir tane yaktı. Bir nefes çekince sakinledi. Üstüne bir daha. Somurarak son bir nefes çektikten sonra izmariti yere attı. Canı biriyle konuşmak istiyordu. Ama kiminle? Telefon rehberini taradı. Bu saatte arayabileceği kimse yoktu. Aynur'un bardağının cebinde olduğunu hatırladı. Çıkardı. Ruj neredeyse silinmişti. İzi dudağına değdirdi, tekrar cebine soktu. Az önce attığı izmarit kaldırımın üzerinde ateşböceği gibi parlıyordu. Sahilde biraz yürüdü. Düdüğünü öttürerek uzaktan bir vapur geçti. Denizin üstünde ışıklı gemiler bir bir uzaklaşıyordu. Bir sigara daha içti. İşlek bir caddeye çıktı, kavşağın tam ortasında durdu. Bekledi.

Söz Uçar

Günün en tehlikeli zamanları ikindi vakitleridir. Bir sıkıntı, uyuşukluk sarar insanı. Ne sabahın diriliği ne akşamın tekinsizliği; insanın içinden hiçbir şey yapmak gelmez. Belki de bu yüzden bazıları bu kısır saatlerde uyumayı seçer, bazıları da sıkıntı biriktirir. İkindi sıkıntısı koyu kıvamlıdır, sol göğsün altına yerleşir, yavaşça artar, katlanılmaz olur. İnsan böyle zamanlarda ya birisine çatmalı ya kendiyle dalaşmalıdır ancak o zaman rahatlar.

İşte böyle bir öğle sonrası kocakarının biri boşboğazlık etse. Belki bunalmıştır. Bu sıkıntı illetini akıtacak bir yara ağzı aramaya çıkmıştır. Çok geçmeden de bulur, büyük gelin istediğini verir ona. Sıradan bir ağız dalaşını fırsat bilse kocakarı. Önce kendi içine çekilse, kinini büyütse, sonra zehri akıtmak üzere ahretliğinin evine gitse. Sözü uzatmadan lafı doğruca büyük gelinin bir tanecik oğluna getirse. Kurumuş dudakları öfkeyle titreyerek bildiklerini bir bir anlatsa. Aynı anda yaptığından pişman olsa.

Bazı düşünceler sese dönüşünce dirilir, olanca dehşetiyle önce sözün sahibine görünür. Belki ağzından çıkanları duyunca bir an irkilecek, ne yapacağını bilemeyecektir. Az önceki sözlerin sahibi değilmiş gibi basma elbisesinin eteklerini çekiştirecek, başörtüsünden çıkan saçları eliyle düzeltecektir. Sessizlik sözlerin üzerinden tekrar tekrar geçmektedir. Neden sonra bakışları ahretliğin iri iri açılmış gözlerine ilişecek, durumu hafife

alan sözler söylemek isteyecektir. "Gençlik işte! Ben de biraz sinirliyim tabii." Ne dese olmaz, hiçbiri az önce bile isteye oluşturduğu anlamı silemez. Olan olmuştur, sıkıca tembihleyecektir ahretliğini. "Aman ha, başkasına söyleme, tutamadım içimde!" Kasaba hikâyeleri çoğunlukla bir delinin denize attığı taşla başlar. Bir gün birisi rastgele bulduğu taşı denize fırlatır. Belki taşın havada attığı taklaları görmek istiyordur ya da aşağı doğru yavaşça süzülüşünü, belki de suya dokunduğu yerde oluşan o ilk telaştan hoşlanmaktadır, bilinmez. O halka büyür, büyür.

Ahretliğin ağzı sıkı olsa, gün boyu kimseye tek söz etmese. Ertesi gün ablası gelmese belki de zaten unutacaktır. Ama öyle olmasın. Kahveler içilsin, fallara bakılsın. Fincanın içinden ferah haneler, temiz yollardan gelmekte olan deve yüküyle kısmetler çıksın. Laf lafı açıp sözün ucu sırrın kapısına dayansın. "Gökgözlerin oğlan var ya..." Ablası yakınıdır. Ona söylenen başkasına söylenmiş sayılmaz. Yine de uyarsın ablasını, "Sakın kimseye söyleme, sen yabancı değilsin." Ablası bu hatırlatmaya alınacaktır, ablalığının verdiği rahatlıkla çıkışacaktır: "Kız sen beni ne sandın, böyle şey kimseye denir mi?"

Hava kararmadan evin yolunu tutsa ablası. Bahçelerden yayılan erguvan kokuları güzel bir akşamın habercisidir. Rakının yanında mükellef bir sofra düşlese, bu gece de dışarı çıkmasın, ben eşlik edeyim ona diye düşünse. Kadınlığın bunu gerektirdiğini bilen başka şeyler de bilir elbet. Sözgelimi, sırlar insanları yakınlaştırır. Sır çok şey demektir. İki kişi arasında adı konmamış ortaklık, başka birisine ait bilinmemesi gerekeni bilmenin verdiği hazzı paylaşmak, bir de sırrı paylaşacak kadar güveniyorum sana, bana öyle yakınsın, demektir. O gece yakınlaştıkları anda kocasına söyleyiverse. Sonra günler geçip Gökgözlerin oğlanın ne mal olduğunu bilmeyen kalmadığında, kulaktan kulağa konuşma zamanı geçip topluca yapılan sohbetlerde adı geçer olduğunda, üç beş kişi bir araya toplanınca söz hemen oğlana geldiğinde... "Duydun mu, ben anlamıştım, yürümesi bile başka, kızlarda yok öyle cilve!"

Kasabada ikindi vakti sıkıntısı yalnız evlerin içinde değil, sokaklarda, dükkânlarda, en çok da kahvehanelerde baş gösterir. Diyelim ki okey partisi yeni bitmiş, bir el daha çevirmek istememişlerdir. O saatlerde oynanan oyundan keyif almazlar, bir köşede pineklemektense birbirleriyle eğlenirler. Ya zamlardan şikâyet edip hükümete veriştirecekler ya da yıllardır kaba inşaatı bile bitmeyen cami için toplanan paranın nereye gittiğini ima ederek muhtara yüklenecekler. O günkü sohbetin konusu kasabanın tek kahvesini işleten Hacı Emin olsun. Şuncacık çaya ödedikleri paradan girip gençliğindeki karı kız merakından çıkmışlarken Hacı Emin dayanamasa, sözü pat diye Gökgözlerin oğlana getirse. İnsan bazı sözleri kendi ayıbını örtmek için can havliyle sarfeder. Hacı Emin de bir hışımla cümleyi kalabalığın ortasına bıraksa. "Gökgözlerin oğlanın yediği haltları duydunuz mu?"

Duymuşlardır duymasına ama yine de irkileceklerdir. Karılarından defalarca dinledikleri bu hikâye erkekler arasında ilk defa konuşuluyorsa tedirgin olacaklardır. Çünkü söz, sahibi kadar dinleyicisine de yüktür. Böyle bir konuyu kahvede dillendirmek artık bir şeyler yapılmalı demektir. Hacı Emin sözü buraya getirmenin pişmanlığıyla genç bir oğlana bakarak sürdürse konuşmasını. "Bizim gençlerde de iş yok, biz genç olacaktık, barındırır mıydık bunun gibileri burada?"

Diyelim genç oğlan sessiz biridir. Belki kimsesizdir. Hep kenarda köşede kalmış, iteklenmiş, biri çıksa da gözlerimin içine baka baka bir şeyler anlatsa, beni adam yerine koysa diye içlenmiş, bunun özlemini çekmiştir. Günlerce düşünmüştür. O günü her aklına getirdiğinde Hacı'nın sözlerini eğip bükmüş, bazılarını çıkartıp yenilerini eklemiş, hatta aklı ona oyunlar kurmuş olabilir.

Uzun yürüyüşlere çıkmış, insan, hayvan ne varsa, canlılar arasına karışmak, her şeyi unutmak istemiştir. Hayvan neyse de insana karışmak kolay mı? Sonraki gecelerde kan ter içinde bölük pörçük uykulardan uyanmıştır. Ama zaman her şeyi

dönüştürür. Önceleri düşüncesi bile içine dehşetli korkular salarken zamanla sırtı dikleşmiş, bakışlarına güven gelmiş, bu korkunç fikir kutsal bir göreve dönüşmüştür. O yine sessiz biridir ama bu kez suskunluğunda önemli sorumlulukları olan insanlara özgü bir gurur gizlenmektedir. Diyelim ki Gökgözlerin oğlan her şeyden habersiz bir akşamüzeri dışarı çıkmıştır, akşam ayazında yürümeyi seviyordur, her taşını bildiği bu sokağı ve insanlarını da...

O gece köşe başında bir pusu bekliyorsa onu, ya sessiz bir oğlan bekliyorsa. Günün en tehlikeli zamanları ikindi vakitleridir. Ve zaman her şeyi dönüştürür. Suya atılan taşın yarattığı halka büyür, büyür, büyür.

Yıldızların Altında

Nihat bizi kapıda karşıladı. Kaç kişi olduğumuzu sordu. Üç. Selim, Ahmet, ben. Bütün gün cenaze evinde getir götür işlerine yardım ettik. Gece olunca dinlenme bahanesiyle dışarı kaçtık. Küçük, mütevazı bir meyhane. Nihat'ın peşinden içeri girdik. Pencere önündeki masada iki yaşlı adam demleniyordu. Başımızla selam verip yanlarındaki masaya geçtik. Sigara dumanı bütün renkleri soldurmuş, insanların yüzü bile eskimiş. Tahta masalar, sandalyeler, eski radyo, küçük bir gramofon. Masaların üzerindeki camın altında Zeki Müren'in fotoğrafları, albüm kapakları dizili, duvarda posterleri. Nihat, Zeki Müren'e hayranmış. Birlikte çektirdikleri fotoğrafı büyütüp kapının karşısına asmış. Birkaç meze, bir büyük rakı söyledik.

"Ne zamandır gelmiyordum," dedi Ahmet. "Bahane oldu."

Tezgâhın arkasını işaret etti. "Mezelerin hepsini kendi hazırlar Nihat. Lakerdasının üstüne yoktur. İstanbul'da böylesini bulamazsın."

"İsteyelim o zaman."

Gerek kalmadı. Nihat az sonra kallavi bir tabakla yanımıza geldi. İkrammış. Üzerine zeytinyağı gezdirilmiş lakerdaları görünce karnım iyice acıktı. "Hangi balıktan," diye sordum. Tersleyecek gibi baktı.

"Ben misafirime palamut lakerdası ikram etmem. Bu meretin torikten yapılanı makbuldür."

Misafir demesi hoşuma gitti. Hemen bir lokma aldım, üstüne bir yudum da rakı. Lokum kıvamını bulmuş balık ağzımın içinde eridi. Selim'e baktım, eli çatala gitmiyor.

"Deniz ürünleriyle aram iyi değil, abi. Bir de çiğ olunca. Bir kez suşi denedim, o yeter bana."

Ahmet'e kızdım. "Oğlum, neden ilgilenmiyorsun çocukla? Ne biçim dayısın sen? Çocuk lakerda tatmadan gelmiş bu yaşına."

Ben öyle deyince Selim çatalın ucuyla bir parça almak zorunda kaldı.

"Ne işe yaramaz herifleriz lan," dedim. "Tesadüfen burada olmasam cenazesinden bile haberim olmazdı. Ancak ölülere kıymet veriyoruz."

Üniversite bitene kadar yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmezdi. Annesi Saliha Teyze'yi ne çok severdik. Okul bitince ben İstanbul'a gittim. Başka bir hayat yaşamak istiyordum. Onlar burada kaldı. Yıllar sonra umduğumu bulamayınca artık dönecek bir yer de kalmamıştı. Ne sokaklar aynıydı ne de insanlar eskisi gibi. Bugün cenazede Saliha Teyze'yi o halde görünce bırakıp gidemedim. Ahmet'le de pek yakın değillermiş artık. Ama iş gelip ölüme dayanınca... Ben ısrar edince aralarında geçen tatsız bir olaydan üstü kapalı söz etti. Böyle günde hatırlanacak şey değildi. Konuyu kapattık.

Konuşacak çok şeyimiz var, öyle olmalı. Ahmet karısından iki yıl önce boşanmış. Biraz anlattı, dinleyemedim. İçimde garip bir sıkıntı. Belki tanıdığım birini kaybetmekten, belki de Ahmet'in gözlerinde gördüğüm yılgınlıktan. Üniversite yıllarındaki heyecanlı adam gitmiş, başka birine dönüşmüş. O da üzgün tabii, böyle günde ikimiz de üzgünüz. Ama kederden kaynaklanan bir şey değil gördüğüm. Vazgeçmiş. Hani, gözünde fer kalmamış derler ya. O da benim hakkımda benzer şeyler düşünüyordur belki, kimbilir.

Yan masadakilerin sesleri iyice yükseldi. Kadehleri dolu, tabaklara dokunulmamış. İkisi de sürekli konuşuyor.

Selim'e döndüm. "Anlat bakalım, ne var ne yok?"

Selim yirmili yaşların başında. En çok kadınları seviyor. Kadınları sevdiği için hayatı, doğayı, insanları da seviyor. Sanırım

kadınları güzel bulduğundan, şimdi karşısında duran bezgin adamlara, Ahmet'le bana katlanıyor. Hukuk son sınıfta okuyormuş. Fotoğrafçılıkla ilgilenen bir kız arkadaşı varmış. Okulu bitirince yurtdışında master yapmak istiyormuş. Kız arkadaşının fotoğraflarını gösterdi. Ahmet bu sırada içine kapandı, kimbilir hangi acılarını koyultmaya daldı yine. Selim'le ben fotoğraflara bakarken Nihat rakılarımızı tazeledi. Hindiba salatası ve kuzu etiyle pişirdiği arap saçını getirdi. Çalakaşık daldık. Hindibanın buruk tadını özlemişim. Çatalına doladığı otu ağzına götürürken durakladı Ahmet.

En son, buraya uğradığı bir gece rastlamış rahmetliye. Karşılıklı kadeh tokuşturmuşlar.

Hali bir tuhaftı, dedi. İşi bırakmış, babasından kalan evlerin kirasıyla geçiniyormuş. Resim yapmaya başlamış yine ama istediği gibi gitmiyormuş. Aradan o kadar zaman geçti ki fırça tutmayı bile unuttum, demiş.

"Zaman aleyhimize işliyor, oğlum," dedi. Kendisine mi bana mı söylediğini anlayamadım. Sonra yavaştan bir türkü tutturdu.

"Yıllarca aradım kendi kendimi / Hiçbir türlü bulamadım ben beni / Hayâl mıyım ürüya mı bilinmez."

Yan masadakiler sustular. Nihat bir sandalye çekip oturdu. Hep birlikte Ahmet'i dinledik. Son karşılaşmalarında rahmetli bu türküyü okumuş. "Sen de benden sonra söylersin," dedi. Rakı bardaklarının dibini masaya vurduk, bir dikişte içtik.

Deniz kıyısında bir kulübe. İçtikleri sigaranın dumanından zehirlenmeye can atan bir avuç adam. Bir tek Selim. Herkes ötekine benzemekten korkuyor. Sonra en çok korktuğuna benziyor. Şimdilik bir tek Selim. Rakıdan bir yudum daha aldım. Yutmadan önce ağzımda beklettim biraz. Ağır ağır. Genzimde anason tadı, hoş bir yangı. İyiye işaret, şimdiki zamanın içindeyim hâlâ, akıntıya kapılmadım. Nihat'ı beklemeden kadehimi doldurdum. Bir sigara yaktım. Zeki Müren buğulu gözleriyle

başka bir dünyadan bakıyor. Onca insan arasında gözleri hep benim üstümde. Mutlu olmaya yakın hissettiğim anlardan birindeyim. Kadehimi ona kaldırdım. Ahmet sigaranın dumanından yanan gözünü kısarak baktı, gülmeye başladı, sonra yine ciddileşti. Sessizliği fırsat bilip içini dökmesinden korktum.

"Bu gece Selim konuşsun," dedim.

"Ne konuşayım abi?"

"Anlat bize gördüklerini. Şu sofra nasıl bir sofradır, onu anlat."

"Güzel be abi. Sofra işte, sen ne görüyorsan o."

Ahmet çatalıyla tabağındakileri eşeliyor. Elindeki sigara kendi kendini bitirmiş. Baktığımı görünce izmariti tabağındaki ezmenin üstünde söndürdü. İşyerindeki sıkıntıları anlattı biraz, sonra sözü yine eski karısına getirecek oldu.

"Oğlum bırak artık eski defterleri. Ölecez lan."

Bu gerçeği ilk defa benden duyuyormuş gibi şaşkınlıkla baktı yüzüme.

"Bak, Zeki Müren bile öldü ki ben ihtimal vermezdim."

"Her şeyin hayırlısı abi," dedi Selim.

"Ne hayırlısı lan! Bak Zeki Müren'e, yaldızlı bastonuna dayanmış nasıl da dünyaya kazık çakacak gibi duruyor. Sen hayda hayda ölürsün, sonra söylemişti dersin."

"Eee, ne yapalım o zaman?" dedi Ahmet.

Bardakta kalan rakılarımızı bir dikişte bitirip çıktık. Saat biri geçiyordu. Temiz hava iyi geldi, Ahmet'i bile canlandırdı. Hava berraktı. Gökyüzünde yıldızlar parlıyordu. Üstümüzde sabaha kalmayacak bir hafiflik. Boyuna şarkı söylüyorduk: *"Leyla mıyım, Mecnun muyum, çöl müyüm? / Arı mıyım, çiçek miyim, bal mıyım?"* Mahalleye çıkan dik yokuşu neredeyse yarılamıştık. Kolkola girmiş, yalpalaya yalpalaya yıldızlara doğru yürüyorduk.

Ayak İzleri

Taşlıkta çamurlu ayak izleri var. Arıktan başlıyor, evin yanından geçip bahçe kapısına doğru devam ediyor. Bahçıvan işini erkenden bitirmiş, taşlıktan sessizce geçip bahçe kapısından çıkıp gitmiş. Ben izin verdiğim için. Nineye kalsa adamın her gün koca bahçeyi dolanarak eve dönmesi gerekecek. Çamur izleri mutfak penceresinin önünde birbirine giriyor, burada duraklamış, ileri geri yürümüş. Belki pencereden içeri baktı. Perde aralık kalmış. Az önce yıkadığım tabaklar bulaşıklıkta yığılı. Masanın üstünde ninenin takma dişlerini koyduğu bardak duruyor. Yıllardır yaşadığım eve bir yabancının gözüyle bakıyorum: yaşlı kadınla yardımcısının derli toplu mutfağı.

Çeşmeyi açıyorum. Hortumu fırçanın yanındaki plastik girintiye yerleştirip taşları fırçalamaya başlıyorum. Çamur daha kurumamış, kolay temizleniyor. Kendi halinde bir adam oysa, kimseye zararı yok. Dün, küçük bir saksıda çiçek getirdi bana. Sordum, adını da söyledi, luaj gibi bir şey. Ağzına hiç yakışmadı. Pişman oldum sonra sorduğuma, adamı bir sırrını anlatmaya mecbur bırakmışım gibi utandım.

Tazyikli su çamuru ittirince toprak parçaları suda dağılıyor. Akıntıyı hissediyorum. Bacaklarımın arasından akan pıhtılara benzetiyorum çamuru. *Kanamanız on günden uzun sürerse tekrar gelin*, dedi doktor. *Ameliyat gerekecek. Çocuk düşünüyor musunuz?* Bahçıvanın verdiği çiçeğin adını düşünüyorum daha çok, bir de ninenin ilaç saatini. Bazen haplardan birini vermesem diye düşündüğüm de oluyor. Eksikliğinde ne olacağını merak ediyorum.

Gündüzün sessizliği yerini kısa süren bir akşam telaşına bırakıyor. Nine ayaklarını sürüyerek evin içinde dolaşıyor. Terlikleri ahşap zeminde gıcır gıcır. Rüzgâr perdeleri havalandırıyor. Alt kattaki odalardan birinin penceresi çarpıyor. Akşam serinliği doluyor içeri. Bütün odaları dolaşıp pencereleri kapıyorum. Her zamanki saatte, tavuk suyuna şehriye çorbası ve salatadan oluşan hafif akşam yemeğini hazırlıyorum. Bütün telaş nineyi yatırdıktan sonra bitecek. İşte o zaman koca ev bana ait. Sesini ayarladığım sürece televizyonda istediğimi izleyebilir, ninenin birazdan Kuran okuyacağı koltuğa uzanabilir, bahçıvanın ağzından çıkan sesleri düşünüp çiçeğin adını hayal edebilirim.

Nine dizleri üstünde duran Kuran'ı okurken parmağıyla satırları takip ediyor. Görüyor mu gerçekten, yoksa yıllardır döne döne okumaktan ezberlediği satırları mırıldanırken alışkanlıkla mı yapıyor bunu? Her hafta bir hatim indirip kocasının ruhuna bağışlıyor. Kasığımdaki ağrı bacaklarıma vurmaya başladı. *Aldır gitsin*, diyor nine, *bundan sonra ne işine yarayacak.* Bazı şeyler işe yaramaz, yine de orada olmasını istersin. Kapının arkasında duran çim biçme makinesi sözgelimi. Yıllardır dokunan olmadı. Rahmetli kocası bahçe işlerine pek meraklıymış. Domuzuna ısrar ediyorum bazen, rahmetli öbür dünyadan gelip çimleri biçmeyeceğine göre ihtiyacı olan birine verelim gitsin, diyorum. İşte o zaman yüzü kararıyor. Olmadık işler çıkarıyor başıma. Tahtaları cilalatıyor, yıllardır kullanmadığımız yatakları havalandırmamı istiyor. Yine de hoşuma gidiyor bu hali. *Ameliyat sırasında ya sana bir şey olursa*, dedi geçen akşam. Beni düşünmesine şaşırdım. *Sen ölürsen bana kim bakar*, dedi sonra. *Yerine geçen kadın ilaçlarımı öğreninceye kadar ben de göçerim bu dünyadan.*

Korkma nine. Ölmek öyle kolay değil. İnsan tansiyonu çıktığı için değil, çoğunlukla sudan sebeplerle ölür. Banyo ıslak kalmıştır, ayağın kayar, düşersin ya da pencerenin açık kaldığı bir gece içeri giren yabancı boğazını sıkıverir. Sen yine de korkma. Kimse sana fenalık yapacak değil. Ağrı kesicinin üstüne bol

su içiyorum. Bardağı çalkalarken elektrik kesiliyor. Sebzeliğin yanındaki dolapta gaz lambası olacaktı. Bilerek ağırdan alıyorum. Bir şeyler atıştırıyorum. Karanlığın içinde tek başına şimdi. Rahmetli kocası karanlığı fırsat bilip onu yanına almasın diye dua ediyor. Dolaptan çıkardığım lambayı tavandaki çengele asıyorum. Oda aydınlanınca beni incelemeye başlıyor.

Kuran'ı sehpaya koyuyor. Yanına bıraktığım kuru incirlerden birini ısırıyor. Uzun uzun çiğniyor. Kurumuş dudakları önce gerilip sonra ıslık çalar gibi büzülüyor. İncir çekirdekleri dişleri arasında çıtır çıtır. İşaret parmağını ağzına sokup dişindeki artıkları sıyırıyor. Tabağı uzatıyor sonra.

"Yüzünde renk kalmadı. Al bir tane incir kurusu at ağzına, kan yapar."

Tabağa uzanırken tavandan sarkan lambaya çarpıyorum. İleri geri sallanıyor, sarkaç gibi bir ninenin bir benim yüzümü aydınlatıyor.

Önce ninenin yüzü karanlıkta kalıyor.

Aldır gitsin, diyor.

Düşünüyorum. Daha karar vermedim.

Sonra aydınlık.

Bu kadar düşünecek ne var. Bu saatten sonra evlenip çocuk yapacak değilsin ya. Allah sana kısmet etmemiş. Her şey onun rızasıyla olur.

Karanlık.

Peygamber efendimiz, evin kenarında duran hasır, doğurmayan kadından daha hayırlıdır buyurmuş. Orası öyle ama bu saatten sonra Allah sağlıkla yaşayıp imanla ölmeyi nasip etsin.

Lambayı tek hamlede tutuyorum. O sırada ışıklar yanıyor. Saate bakıyorum, her zamanki şaşmaz kesinliğiyle şimdiki zamanı gösteriyor. Yatmadan önce boynuna masaj yapmamı ister. Merhemi parmak ucumla alıp avucumun içine yayıyorum. Nine başını omuzları arasında kısarak mırıldanmaya başlıyor.

Nur içinde yatsın, rahmetlinin cenazesini beklettiğimiz oda mis kokuyordu.

Parmaklarım derisine gömülüyor, yumuşak, nemli. Merhemi iyice yediriyorum.

Cennet kokuları kapladı evi. Hoca efendi, rahmetlinin dimdik havaya kalkmış şehadet parmağını görünce şaşırdı kaldı. Herkese nasip olmaz böylesi, dedi. Allah hepimize böyle ölmeyi nasip etsin.

Susuyor sonra, avuçlarımın arasında pelte gibi. Soluğumu istemeden onunkine uyduruyorum. Hayatta en zoru birisinin soluğunu takip etmek, onunla birlikte nefes alıp vermek, peşinden koşar gibi. Bacaklarımın arası ıslak. *Aldır gitsin.* Boğulacak gibiyim. İyice gevşedi. Yatağında olmak, uyumak istiyor. Beni unuttu, rahmimdeki urları, kanı çekilmiş yüzümü unuttu. Ellerim kayıyor. *Bundan sonra ne işine yarayacak.* Hırıltılar çıkarıyor. Kemikleri ince ve kırılgan. Öyle kolay ki!

Nineyi yatırdıktan sonra duşa giriyorum. Küvetin içi kıpkırmızı. Üzerine basıyorum, sıcak. Beyaz zeminde yürüdükçe geride ayak izlerim kalıyor. Sonra izlerin üzerinden tekrar geçiyorum. *Çocuk düşünüyor musunuz? Allah kısmet etmemiş!* Çeşmeyi açıyor, ılık suyun altında duruyorum, kalbim şakaklarımda atıyor. Çiçeğin adını sormamalı, ninenin haplarını saklamayı düşünmemeliydim, önce düşünür, sonra alışır insan, elinin ters bir hareketiyle, tek hamlede. Akan su kanı temizliyor. Tam, bitti, her yer bembeyaz oldu, derken yeniden başlıyor. Pıhtılar suya karışıyor, bir girdap gibi giderin etrafında dönüyor, dönüyor, dönüyor.

Bütün Güzel Düşler

Kapı önünde oturuyoruz, elimizde Nurgül'ün meşhur sakızlı kurabiyeleri. Gevrek kurabiye yapmanın püf noktalarını anlatıyor uzun uzun. Aklım karşıdaki ahşap evde. Zamanında mahallenin en zengin ailesine aitmiş. Kapısını bir zamanlar kimbilir kimler çalmıştır. Avlusunda bereketli sofralar kurulmuş, çocuk cıvıltıları eşliğinde yemekler yenmiştir. Şimdi harap ve eski. Tahtalarında, ağaç kurtlarının açtığı kahverengi oyuklar var. Ev onu yıkacak son diş darbesini beklerken Nurgül, hamuru kulak memesi kıvamına getirmenin sırrını açıklıyor, bense kurtların böyle düzgün delik açmayı nereden bildiğini düşünüyorum.

Nurgül böyle işte, güzel kurabiye pişiriyor. Aklına estiğinde saçlarına fön çekip tırnaklarını kırmızıya boyuyor. Sonra pul pul dökülüyor o boyalar, bir ay yarısı çıkmış ojelerle geziyor ve hayatın bir sırrı olduğuna inanıyor. Sırra Migros'da vakıf olduk. Bakliyat rafının yanında satılıyordu. Tanesi on beş lira. Hemen birer tane aldı. Düşünceli kızdır.

Birazdan içeri girip iki şalla geri dönecek, biri benim için. Huysuzluk yapıp içeri kaçmayayım diye. Kutsal kitabımızı açıp ilk ayeti okuyor:

"*Düşüncelerinize dikkat edin, gerçekleşebilir. Aklınızdan geçen her şey eninde sonunda kendini var etmeye çalışır. Bugünkü düşünceleriniz yarınki yaşamınızı belirler.*"

Gözüm ayağındaki terlikte, dikiş yerleri incelmiş, neredeyse kopacak, söylemeyeceğim. Okuduğu sayfanın kenarını kıvırıp kitabı kapatıyor.

"Aklından geçen tuhaf şeyleri bir yana bırak. Sadece dinle!"

Nurgül bak, penceredeki kadının beyaz saçları kırpık kırpık. Kafası gövdesinin içine kaçmış. Onun da bir zamanlar uzun saçlarını senin gibi arkadan bağladığını hayal etmek zor değil. Garip bir aldırmazlıkla bakıyor etrafa. Kaç yaşındadır, kimdir? Komşuların dediğine göre o evde doğmuş, orada ölecek. Eski tanıdıklarından hiçbiri hayatta değil. Yıllardır kimse ona adıyla seslenmemiş. Erik ağacının altında duran tahta atı görüyor musun? Sırtında taşıdığı çocuklar çoktan göçmüş bu dünyadan. Bir gün, Allah'ın insana verebileceği en büyük cezanın bu olduğunu söylemiştin. Azılı bir hırsızın yatak odasına gireceği kanlı bir ölüm yakıştırmıştın ona.

Gördün mü, sen de düşüncelerini kontrol edemiyorsun! Birazdan okuduklarını unutacaksın. Tabakta kalan son kurabiyeyi uzatırken kaynanandan şikâyet edeceksin. Onun da herkesi gömdükten sonra böyle yapayalnız kalacağını söyleyeceksin, dile getirmekten çekindiğin bir kehanet gibi. Yüzüne bakınca suçluluk duyduğunu şıp diye anlayacağım. Sol gözünü hafifçe kıstığın için kenardaki çizgi az daha derinleşecek çünkü. Ancak ömrünü seninle aynı eşikte oturarak geçiren birinin anlayabileceği kadar belirsiz. Güzel şeyler düşünmek kolay değil. Oysa kötücül düşünceler kendiliğinden geliyor. Zihnimizi de her gün tozunu aldığımız vitrinler gibi temizlememiz gerek. Geçenlerde bana da oldu. Sen yine kitaptan bir bölüm okuyordun. Sahip olmak istediğin evi hayal et, dedin. Terası çam ormanına bakıyordu. Senden aldığım cesaretle bahçesine havuz bile kondurmuştum. Kahve içiyordum. Her şey ilk yudumdan sonra oldu. Masada kül tablası olmadığını fark ettim. Salonda bir tane olmalıydı. Kapıyı aralayınca camdaki lekeyi gördüm. Akıl edip de hayalimdeki hizmetçiye seslenemeden kendimi canhıraş cam silerken buldum sonra. Bak, olmuyor işte, beceremiyoruz, hayattan geçsek hayalden kalıyoruz.

"Beni dinliyor musun?"

Sırtımın kamburlaşmasından, gözaklarımın sararmasından korkuyorum Nurgül, her şeyin bu eşikte olup bitmesinden. Bütün güzel düşlerde korkularımın izi. Tereyağıyla şekeri çırparken bunları düşünüyorum. İşte bu yüzden kurabiyelerim seninki gibi gevrek olmuyor. Bizden geriye ne kalacak bilmek istiyorum, ıssız kapı önleri dışında ne kalacak? Bir gün bütün bunları seninle konuşabilir miyiz acaba diye düşünürken soruyorsun:

"Bir çay daha içer miyiz?"

Kardeşler, sevgililer, arkadaşlar arasında kökleri derine giden ve asla dillendirilemeyen kırgınlıklardan, acılardan beslenen yalnızlık öyküleri bunlar. Kocasının beğeneceği bir yahni pişirmenin peşinde hayatını harcayan kadınlar, yıllarca beraber yaşadıkları halde birbirine yabancı çiftler, uçurumun kıyısında süren ilişkiler, cinayet ve intihar arzusuyla gölgelenmiş hayatlar, ölüme doğru koşulan bir ömrün anlamını sorguluyor.

Derya Sönmez ilk öykü kitabı *Sırça Kanatlar*'da narin kanatlarıyla kendi yarattıkları cehennemlerden kaçmaya çalışan karakterlerin hikâyelerini anlatıyor.

ISBN 978-625-737-003-5
9 786257 370035

24 TL (KDV'den muaftır.)
selyayincilik selyayin selyayincilik
www.selyayincilik.com